Pełna tabela wygranych loterji państwowej na str. 6-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

Rok VIII. | ŁÓDŹ, PIĄTEK, 19 GRUDNIA 1930 ROKU. | CENA NUMERU 25 GROSZY. | Nr. 346

Kryzys gospodarczy w Polsce.

Spadek zatrudnienia w przemyśle włókienniczym.-Handel nie przystosował się do zmienionych warunków kredytowych.

Sprawozdanie Banku Gospodarstwa Krajowego za miesiąc listopad.

Warszawa, 18 grudnia.

Międzynarodowe położenie gospodarcze w ostatnim czasie nacechowane było dalszem zaostrzeniem się depresji ekonomicznej, we wszystkich prawie gospodarstwach narodowych świata. Pogłębienie się długotrwałego przesilenia ogólno-światowego *znajduje swój wyraz w dalszym spadku produkcji przemysłowej i obrotów handlowych oraz przyroście zapasów towarowych, połączonym z dalszym, choć ostatnio nieco powolniejszym spadkiem cen towarów. Liczba bezrobotnych osiągnęła niebywały dotąd poziom, dochodząc do 18-tu miljonów w świecie.*

Położenie gospodarcze Polski wykazywało w ostatnich miesiącach występujące zwykle corocznie w okresie jesiennym ożywienie produkcji i obrotów, połączonych z silnym spadkiem liczby bezrobotnych. W listopadzie jednak rozmiary wytwórczości przemysłowej i obrotów towarowych, zwiększających się w poprzednich czterech miesiącach, pod wpływem czynników sezonowych, oraz dalszego zaostrzenia się międzynarodowej sytuacji gospodarczej doznały ponownie ograniczenia, spowodowanego również w pewnym stopniu pogorszeniem na rynku pieniężnym w Polsce.

Wskutek obostrzenia warunków kredytowych przez Bank Polski, w ślad którego pójść musiały również banki państwowe i prywatne, przyjmując wyłącznie weksle z terminem płatności 2—3-miesięcznym, płynność rynku pieniężnego pogorszyła się. Ponieważ handel nie zdążył jeszcze przystosować się do zmienionych warunków kredytowych i przeprowadzał tranzakcje na weksle z terminem dłuższym, powstały trudności na tle uregulowania zobowiązań.

Okres sprawozdawczy wykazał wzrost protestów weksli rolniczych. Spowodowane zostało to w pewnej mierze czynnikami sezonowemi, jak zbieg terminów płatności podatków i kredytów, niemniej jednak było to wynikiem trudnej nadal sytuacji rolnictwa, która również w listopadzie nie doznała polepszenia. *Ceny ziemiopłodów w Polsce wprawdzie się ustabilizowały, wykazując nawet pod koniec okresu sprawozdawczego lekką zwyżkę, zbyt zbóż był jednak w dalszym ciągu niedostateczny tak w kraju, jak i zagranicą.*

W przemyśle przetwórczym spadek zatrudnienia nastąpił w fabrykach wyrobów włókienniczych, które w większości przeżywają okres międzysezonowy, przed przejściem do wyrobu towarów letnich. Również przemysł metalowo-maszynowy ograniczył pracę, nie posiadając dostatecznych zamówień, wskutek słabego ruchu inwestycyjnego w przemyśle oraz zakończenia sezonu budowlanego. Położenie przemysłu drzewnego, prócz pewnego zwiększenia wywozu do Niemiec, nie wykazało zmian na lepsze. Kampanja w cukrowniach i gorzelniach naogół miała przebieg normalny. Przemysł skórzany po przejściowem ożywieniu sezonowem, wkroczył w okres spokoju międzysezonowego. Podobnie w przemyśle chemicznym zmniejszyły się obroty i stan zatrudnienia. Przemysł mineralny zakończył produkcję tegoroczną z dość dużemi zapasami. Prace w budownictwie zostały zahamowane, wskutek nastania mrozów w grudniu.

Obroty handlowe na rynku wewnętrznym osłabły, gdyż sezon zakupów świątecznych dotąd się nie rozpoczął.

W miarę zaostrzena się kryzysu międzynarodowego obroty towarowe między poszczególnemi krajami wykazują spadek. Skurczyły się również obroty handlowe Polski z zagranicą. *Szczególnie silnie obniżyła się w listopadzie wartość przywozu, wskutek czego saldo dodatnie bilansu hanalowego zwiększyło się do 32 milj. zł.*

Jak zwykle, co roku w tej porze liczba bezrobotnych wykazała większy wzrost, wynoszący w okresie sprawozdawczym 40.6 tys. osób. Spadek liczby zatrudnionych nastąpił głównie w dziale robotników niewykwalifikowanych z powodu zahamowania robót publicznych i ruchu budowlanego oraz wśród robotników rolnych. Zatrzymanie robót budowlanych spowodowało również silniejszy wzrost bezrobocia wśród pracowników kwalifikowanych w tej grupie zawodowej.

Major Kubala aresztowany.

Słynny lotnik oskarżony o niesubordynacje

Warszawa, 18 grudnia

W środę o godzinie 4-ej po południu z polecenia prokuratora przy wojskowym sądzie okręgowym, podpłk. dr. Zielińskiego, aresztowany został major-pilot Kazimierz Kubala, który wespół z ś. p. majorem Idzikowskim podjął lot przez Atlantyk.

Aresztowanie nastąpiło naskutek wysokiej niesubordynacji w stosunku do przełożonych władz wojskowych. Aresztowanego osadzono w więzieniu wojskowem przy ul. Dzikiej.

Dochodzenie prowadzone jest w przyspieszonem tempie.

Major Kubala pełnił służbę w centralnym instytucie badań lotniczych.

List profesorów uniw. poznańskiego

w sprawie „Brześcia".

Warszawa, 18 grudnia.

W kulurarach sejmu krążyły dziś pogłoski, które podajemy jednak z obowiązku dziennikarskiego, że dziś należy się spodziewać ogłoszenia listu otwartego profesorów uniwersytetu poznańskiego w sprawie Brześcia podobnie jak to uczynili profesorowie wszechnicy krakowskiej z listem do posła prof. Krzyżanowskiego.

*

Jak nas informują, ze źródeł kompetentnych, przybyli do Poznania księża arcybiskupi celem odbycia konferencji, która ma na celu zajęcie stanowiska wobec kwestji brzeskiej. Przybycie gości jak i cała konferencja trzymane są w tajemnicy.

*

Dziś zbiera się komisja regulaminowa sejmu celem rozpatrzenia wniosku „Centrolewu" o zwolnienie trzymanych dotąd w więzieniu posłów.

Poprawa stanu zdrowia Poincarego.

Paraliż ustępuje.

Paryż, 18 grudnia.

(Telegram własny).

Wydany dziś rano biuletyn o zdrowiu Poincarego stwierdza polepszenie się stanu choroby. Następny biuletyn wydany będzie jutro rano po konsultacji lekarskiej.

Dziś rano chory pożywił się zlekka, przyczem stwierdzono że paraliż połowy ciała ustąpił z lekka. Mimo polepszenia się zdrowia Poincarego stan iego jest w dalszym ciągu poważny.

Zgon posła Rauschera

wskutek zapalenia płuc.--Zmarły poseł przebywał w Polsce 8 lat

Berlin, 18 grudnia.

(Telegram własny).

Do Berlina nadeszła wczoraj wiadomość z St. Blasien o nagłym zgonie Ulricha Rauschera posła niemieckiego w Warszawie.

Poseł Rauscher był od pewnego czasu chory na zapalenie krtani, przyczem w ostatnich dniach zapadł on na zapalenie płuc.

Poseł Ulrich Rauscher urodził się w Stuttgarcie w dniu 26 czerwca 1884 roku. Studjował on prawo na uniwersytecie w Heindelbergu, następnie zaś zajmował się pracą literacką. Działalność swą na terenie polityki rozpoczął od stanowiska korespondenta dziennika „Frankfurter Zeitung" w Strassburgu, poczem przeniósł się do Berlina gdzie był sprawozdawcą teatralnym tejże gazety. W czasie wojny był przez dwa lata na froncie.

Po wybuchu rewolucji wstąpił do partji socjaldemokratycznej, gdzie został sekretarzem Scheidemana i był czołowym publicystą rządu rewolucyjnego. W roku 1920 został posłem w Atenach, następnie wysłany był w ważnej misji do Rosji sowieckiej, w roku 1922 do Grecji i wreszcie mianowany posłem w Warszawie.

Warszawa, 18 grudnia.

W dniu dzisiejszym dyrektor protokułu dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Karol Romer udał się do poselstwa niemieckiego gdzie złożył na ręce Charge d'afaires Rintelena kondolencje z powodu śmierci posła niemieckiego w Warszawie p. Ulricha von Rauschera.

Profesor Krzyżanowski

prezesem sejmowej komisji budżetowej.

Warszawa, 18 grudnia.

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych odbyło się pierwsze posiedzenie sejmowej komisji skarbowej. Posiedzenie zagaił marszałek sejmu Świtalski. Prezesem komisji wybrany został poseł prof. Krzyżanowski. Następnie rozdano referaty. Rozporządzenie cłowe przekazano posłowi Wartalskiemu, (BB), projekt ustawy o monopolu zapałczanym posłowi Glińskiemu (BB) i dwa wnioski koła żydowskiego dotyczące podatku obrotowego i umorzenia zaległości podatkowych posłowi Hołyńskiemu (BB).

Poseł niemiecki w Bukareszcie

wyzwany na pojedynek

Wiedeń, 18 grudnia.

„Neues Wiener Tageblatt" donosi z Bukaresztu: Wydawca dziennika „Epoce" Filipescu wyzwał tutejszego posła niemieckiego Mutiusa na pojedynek, a to z powodu obraźliwego listu, który poseł niemiecki wystosował do dziennika, wydawanego w języku niemieckim „Bukareschter Tageblatt" w związku z przedrukowaniem artykułu Filipescu. Mutius odmówił przyjęcia wyzwania, powołując się na to, że jest członkiem korpusu dyplomatycznego. Filipescu domaga się dziś w „Epoce" albo odwołania posła Mutiusa albo też zamknięcia wydawnictwa „Bukareschter Tageblatt", ponieważ pismo to służy interesom niemieckim.

Dziś premjera!

I-szy dźwiękowy kino-teatr w Łodzi

SPLENDID

Dziś premjera!

Najwspanialszy super-film światowej produkcji francuskiej p. t.

NASZYJNIK KRÓLOWEJ

wg. arcydzieła Aleksandra Dumasa (ojca)

Najbardziej emocjonujący film, wstrząsający treścią

W rolach głównych DIANA KARENNE, JEAN WEBER, GEORGES LANNES

Początek seansów o g. 6, 8 i 10 w.

Passepartout nieważne aż do odwołania

Anglja nie może czynić Polsce uwag.

Oświadczenie Hendersona o kwestji ukraińskiej.—List 52 posłów „Labour Party" do sekretarza Ligi narodów

Londyn, 18 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

52 posłów z Labour Party podpisało petycję do Ligi Narodów, wzywającą sekretarza Ligi sir Ericka Drummonda do przedłożenia Radzie sprawy akcji pacyfikacyjnej w Małopolsce Wschodniej. W związku z tem wczoraj popołudniu poseł Kennworthy zapytał w parlamencie ministra Spraw Zagranicznych Hendersona, jakie jest stanowisko rządu w powyższej sprawie. Minister odpowiedział, jak następuje: „Otrzymałem odpisy deklaracji i rozważyłem je bardzo szczegółowo. Nie mogę czynić żadnych ogólnych uwag rządowi polskiemu w sprawie zwolnienia więźniów politycznych, ponieważ nie mam wystarczających podstaw do tego rodzaju interwencji w sprawy wewnętrzne innego państwa. Jeżeli chodzi o sprawę mniejszości ukraińskiej, to petycje zostały przedłużone sekretarjatowi generalnemu Ligi Narodów w należytej formie i wraz uwagami rządu polskiego będą szczegółowo rozpatrzone. Myślę, że uwagi rządu polskiego będą nadesłane na czas, tak że można będzie się zająć tą sprawą w czasie najbliższej sesji Rady Ligi, to jest w styczniu 1931 r.

Opinja prasy angielskiej.

Londyn, 18 grudnia
(Polska Agencja Telegraficzna)

Wczorajszy „Times" zamieszcza dalszy ciąg korespondencji w sprawie ukraińskiej. Na wstępie autor korespondencji stwierdza z całym naciskiem, że celem niedawnych represyj polskich nie było bynajmniej zniszczenie kultury ukraińskiej. Korespondent podkreśla swobodny rozwój kooperatyw oraz szkół ruskich, wyrażając zdziwienie, iż rząd polski toleruje gimnazja ruskie, które zamieniają się, jak to miało miejsce w Rohatynie i Tarnopolu, w ośrodki akcji terrorystycznej.

Dalej autor zaznacza, że rusini stanowią 40 proc. składu sądownictwa i stwierdza konieczność wprowadzenia sprężystej administracji i bardziej wydyscyplinowanej policji, uważając, iż jednym z powodów obecnej słabości jest utrzymanie do chwili bieżącej urzędników ze szkoły austrjackiej, niezdolnych do przystosowania się do zmienionych warunków.

Obecnie mianowano innych ludzi, którzy już zdołali wykazać na Wileńszczyźnie i Wołyniu dobre rezultaty.

Tendencje separatystyczne rusinów zależą od gry czynników zagranicznych. Ambicje tego rodzaju mogą być urzeczywistnione w bliskiej przyszłości jedynie w drodze wojny i gdyby rusini przekonali się, że cała Europa nie pragnie wojny, lecz pokoju, złagodziliby swój wrogi stosunek do Polski. Polacy zarówno w Warszawie, jak i we Lwowie zdecydowani są traktować niedawne restrykcje, jako zakończenie starego, a nie początek nowego rozdziału.

Korespondencję tę uzupełnia „Times" artykułem wstępnym, w którym całkowicie solidaryzuje się z wywodami i wnioskami korespondenta. Artykuł stwierdza, że w Niemczech uczucia antypolskie uczyniły publicystów ślepymi wobec faktu, że nacjonalizm ukraiński przed wojną był w dużym stopniu wynalazkiem niemieckich i austro - węgierskich polityków i wojskowych, rozwijanym stopniowo przez niemiecki sztab generalny oraz jego spadkobierców republikańskich.

Czyniąc aluzję do stanowiska „Manchester Guardian", dziennik podkreśla, że w Anglji sprawa traktowana była czasami na podstawie bezkrytycznego przyjmowania propagandy niemieckiej. „Times" stwierdza, że na drodze do porozumienia między polakami a rusinami w Małopolsce wschodniej są dwie duże trudności. Jedna — to absolutnie bezkompromisowe stanowisko ekstremistów ukraińskich, którzy teroryzują umiarkowanych.

Ekstremiści są zwolennikami separatyzmu, wobec czego należy przebaczyć polakom, iż wzdragają się udzielić autonomji „intelektualistom", których program zawiera ćwiczenie młodej generacji szkoły średniej w technice bombistycznej. Druga trudność to wiara wielu rusinów Małopolski Wschodniej, że mogą **liczyć na zbrojną pomoc Niemiec w ewentualnej walce z Polską, lub na połączenie się z 30 miljonową ludnością ukraińską w Rosji, gdyby obalono tam bolszewizm.** Mniejszości, posiadające ambicje możliwe do osiągnięcia tylko w drodze wojny międzynarodowej, — pisze dziennik — tracą prawo do rozpatrywania ich pretensyj. Należy się spodziewać, że sekretarjat Ligi Narodów da to do zrozumienia p. Konowalcowi, który przeniósł się ostatnio do Genewy. Dziennik wyraża wiarę w dobrą wolę obecnego rządu polskiego poprawienia stosunków i kończy jak następuje: „Jeżeli organizacje ukraińskie wolą zamiast twórczej współpracy z władzami pielęgnować swoją nienawiść i trwać przy przyjmowaniu podejrzanej pomocy z zagranicy dla celów przyszłej wojny, to jest to oczywiście ich własna sprawa, ale w tym wypadku nie mogą liczyć na zdobycie rozumowej objektywnej sympatji ani w Genewie, ani gdzieindziej."

Stracenie

3 młodocianych bandytów w więzieniu Sing-Sing

New Jork, 18 grudnia.
(Telegram własny)

W słynnem więzieniu amerykańskim Sing - Sing stracono wczoraj na krześle elektrycznem trzech młodocianych bandytów, którzy wiosną roku bieżącego dokonali napadu rabunkowego na skład apteczny i zamordowali właściciela.

Młodociani bandyci, z których dwaj liczą po 20 lat, a jeden 22 lata, podczas procesu płakali ciągle, natomiast w czasie egzekucji zachowywali się niezwykle odważnie.

Spadek akcyj

wskutek choroby Poincarego

Paryż, 18 grudnia.
(Telegram własny).

Wiadomości o ciężkiej chorobie Poincarego wywołały silną depresję na giełdzie paryskiej. W ciągu dnia dzisiejszego nastąpił silny spadek kursów akcji Wszelkie próby interwencyjne nie dały żadnego rezultatu. Baissa trwa w dalszym ciągu, przybierając groźne rozmiary.

Rewolucja w Guatemali.

60 osób rannych i zabitych

New York, 18 grudnia.
(Telegram własny).

„Associeted Press" donosi z Guatemali, że w czasie zamieszek ulicznych zostało zabitych i rannych 60 osób. Nowy rząd dlatego uzyskał poparcie wojska i władz cywilnych, gdyż nie aresztował żadnego z urzędników dotychczasowego rządu Palma.

SPRAWA BRZESKA.

Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego ogłosili list otwarty do swego kolegi, prof. dr. Krzyżanowskiego, posła na sejm, w którym krótko formułują fakty, zawarte w interpelacji lewicowych stronnictw sejmowych w sprawie traktowania więźniów w Brześciu. Zarówno interpelacja, jak i list, zawierają rzeczy takie, że opinja publiczna nie może przejść nad niemi do porządku dziennego. Społeczeństwo poruszone jest we wszystkich warstwach i domaga się wyczerpujących wyjaśnień.

Jeśli opisywane fakty są prawdziwe, mamy do czynienia z wyraźnym sadyzmem, ze znęcaniem się nad ludźmi. Tu nie chodzi już o politykę, ale o zwykłe ludzkie uczucia, o naruszenie podstawowych zasad humanitarnych, o zgwałcenie prawa. Mniejsza już z tem, kto stał się ofiarą i pastwą sadyzmu, czy był to więzień polityczny o znanej przeszłości i były mąż stanu, czy komunista, który działał na wyraźną szkodę państwa, czy nawet zwykły zbrodniarz i rzezimieszek. Istnieje pewne minimum ludzkich praw, które muszą być zachowane w stosunku do każdego stworzenia żyjącego, istnieją przepisy, ochraniające zdrowie i życie bezbronnego człowieka, jakim jest każdy więzień bez różnicy popełnionego czynu karygodnego.

Gdyby ktoś maltretował nietylko człowieka, ale bydlę, zwierzę — nie uszedłby kary i sadyzm taki, jaki opisują interpelanci, nie uszedłby uwagi opinji polskiej.

W imię interesów państwa i najprostszych humanitarnych uczuć, musimy znać prawdę i z prawdy wysnuć najdalej idące wnioski. To są rzeczy proste, nie mogące ulegać najmniejszym wątpliwościom, niesporne i jasne.

P. marszałek sejmu przekazał interpelację rządowi i skierował ją na ręce premjera Sławka. Oczekujemy od rządu szybkiego i surowego śledztwa, sprawdzenia drobiazgowego każdego zarzutu z oddzielna i wszystkich razem, oczekujemy opublikowania w najszybszem możliwie tempie rezultatów i oddania winnych, jeśli są winni, w ręce sprawiedliwości. Domaga się tego w pierwszym rzędzie obóz prorządowy w imię szeroko rozumianych interesów państwowych.

Przez energiczną i bezwzględną ingerencję rząd nie tylko uczyni zadość wymaganiom wzburzonego sumienia publicznego, ale udaremni jeszcze machinacje polityczne, które chcą uczynić ze sprawy ludzkiej, moralnej, sprawę polityczną, sprawę rozgrywki partyjnej.

***

W zarzutach i oskarżeniach rozróżnić należy kilka problemów oddzielnych:

1) Czy konwojowani zatrzymani expostowie byli bici i maltretowani przez konwojentów, w szczególności, czy został poraniony i obity poseł Lieberman— tutaj śledztwo musi ustalić fakty i ewentualnych winnych i ukarać ich nie tylko wedle całej surowości prawa ale i dla przykładu i dla zaspokojenia poczucia sprawiedliwości całego bez wyjątku społeczeństwa polskiego.

2) Czy więźniowie brzescy traktowani byli bezprawnie i wbrew zasadom ludzkości przez personel więzienny, kto zawinił i kto poniesie odpowiedzialność i karę.

3) Czy przepisy więzienia same przez się nie przeczą zasadom tejże ludzkości, kto je wydał, na jakiej zasadzie, czy nie zostało popełnione bezprawie i gwałt w samem sformułowaniu przepisów, które dla komendanta więzienia mimo całej ohydy są obowiązujące? Niedawno donosiła cała prasa, że przepisy te wydane zostały za rządów Witosa i noszą jego podpis wraz z podpisem ówczesnego ministra spraw wewnętrznych dr. Kiernika. Czy jest to prawdą, że obaj ci panowie wyprobowali na własnej skórze prawa przez siebie wydane i jakie kroki ewentualnie powinny być uczynione w kierunku uzgodnienia przepisów tych z podstawowemi prawami ludzkiej moralności?

Jest nam wszystko jedno, czy nieludzkie traktowanie odnosi się do posłów, b. premjerów i dygnitarzy, czy też do ostatniego ciury, małego człowieka, robaczka w społeczeństwie. Takie nieludzkie przepisy, jeśli istnieją, muszą być zlikwidowane w najbliższym czasie i wskazani wyraźnie ich autorzy dla dopełnienia ohydy rzeczy.

***

Pozostaje jeszcze kwestja obioru drogi, w której fakty muszą być zbadane. interpelanci życzyli sobie wyboru sejmowej komisji śledczej. Oczywiście jest to droga najwłaściwsza nie tyle dla ujawnienia prawdy i karania winnych, ile dla uczynienia z całej sprawy causa politica, gdzie fakty i osoby byłyby rozpatrywane pod kątem politycznych manewrów, nie pod kątem objektywnej prawdy.

Istnieje władza niezależna, która z godnością pełni swe obowiązki w państwie, władza, oparta na poczuciu szacunku dla prawa i nieprzystępna dla wpływów pobocznych. Tą władzą jest sąd Rzeczypospolitej. Rząd winien w najszybszem tempie tej właśnie władzy niezawisłej powierzyć dochodzenie i zbadanie wszechstronne całej rzeczy i nie wątpimy, że uczyni to w szybkim czasie.

Do sądu z interpelacją poselską, do sądu z zeznaniami osób, które wymienione są, jako maltretowane i katowane, do sądu z osobami, które wskazane są jako winne bezprawia i gwałtu.

Dla sejmu pozostać może problem ogólnego traktowania więźniów w więzieniach i cywilnych i wojskowych. I dlaczego poseł Lieberman i towarzysze nic nigdy nie mówili o innych ludziach, którzy się skarżą i żalą na takie same więzienia, którzy przecież też są ludzmi, mimo, że nie byli ani posłami, ani senatorami, ani ministrami Rzeczypospolitej?

Biały Dom w odosobnieniu.

Kryzys gospodarczy w St. Zjedn. zatacza coraz szersze kręgi.

New-York, w grudniu 1930 r.

Święta zbliżają się w Ameryce pod złym znakiem. Lata „prosperity" skończyły się wcześniej, aniżeli można było przewidywać, przerywając raptownie dobrobyt ogromnych rzesz ludności. Zima rozpoczęła się **nowym runem na banki,** skróceniem produkcji, dalszym spadkiem cen ziemiopłodów.

Nieznane dotąd w Ameryce ogonki bezrobotnych przed stołowniami, osławieni uliczni sprzedawcy jabłek, rekrutujący się z bezrobotnych, tłumy pozbawionych pracy, ofiarujących swe usługi **za dolara dziennie,** — oto charakterystyczny obrazek wielkomiejskiego życia w Stanach Zjednoczonych. Wobec uprzemysłowienia rolnictwa kryzys gospodarczy w niemniejszym stopniu odczuwa wieś, jak miasto.

Podłożem przesilenia gospodarczego jest podobnie jak na całym świecie — **nadprodukcja.** Kryzys amerykański tem jednak różni się od europejskiego, że powstał nie wskutek braku nabywców wewnątrz kraju lub **utraty zagranicznych rynków,** lecz z powodu **dwukrotnego krachu giełdowego,** który zrujnował nietylko przygodnych spekulantów — a spekulowali w Ameryce na akcjach wszyscy, poczynając od kelnera restauracyjnego, a kończąc na nauczycielu ludowym, — lecz spowodował również upadek wielu potężnych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych. Narazie nic nie zapowiada poprawy, i **przesilenie ze stanu ostrego przechodzi w stan chroniczny.**

W chwilach przesilenia masy szukają **„opatrznościowego człowieka".** Powszechnie przypuszczano, że będzie nim prezydent Hoover. Cóż, kiedy objektywne warunki przesilenia **przerastają siły najpotężniejszych umysłów finansowych,** a najświetniejszy organizator przemysłu, wymiany, zaopatrzenia w żywność dotkniętych pożogą wojenną krajów europejskich nie może uporać się z trudnościami dnia dzisiejszego. Przeciwnie, prezydent Hoover, być może oderwany w Białym Domu od codziennego życia, o tyle nie orjentował się w sytuacji finansowej, że w **przededniu drugiego krachu giełdowego optymistycznie zapewniał, iż przesilenie jest na ukończeniu.**

Dziś, gdy w Newport spuszczono na wodę nowy pancernik amerykański „Prezydent Hoover", nikt może tak dalece nie odczuwał utraty popularności, jak właśnie prezydent Hoover. Wynik wyborów do Kongresu i Senatu dobitnie wykazał, że **wszechmocna partja republikańska traci zaufanie wyborców.** Pogłębia się też rozdźwięk również i wewnątrz partji. Orędzie prezydenta do Izby Reprezentantów, nawołujące do możliwie najdalej posuniętej oszczędności przy ustalaniu wydatków, nie wywarło żadnego skutku. Miast proponowanych przez Hoovera 25 miljonów dolarów, **senat zażądał 60 miljonów na pomoc dla gospodarstw farmerów, dotkniętych posuchą.** Jednocześnie izby prawodawcze asygnują na roboty publiczne dla bezrobotnych 600 miljonów dolarów.

Nie jest to wielka suma przy pięciomiljardowym budżecie, zaważyła jednak o tyle na szali, że **poraz pierwszy od czasu wojny budżet Stanów Zjednoczonych przewiduje deficyt.** Narazie obliczają go na 330 miljonów dolarów, prawdopodobnie jednak wzrośnie, o ile izby będą się nawzajem prześcigały w udzielaniu pomocy farmerom „swych" stanów, lub bezrobotnym robotnikom „swych" miast. Wobec zeszłorocznej nadwyżki finansowej, sięgającej 210 miljonów dolarów, niema już nadziei na zapowiedziane obniżenie podatku dochodowego.

I dzieje się to w kraju, który przez szereg lat zwracał podatnikom „nadwyżkę" podatkową, przekraczającą preliminarz budżetowy.

Jakkolwiek wszyscy amerykanie są zgodni co do zatamowania imigracji i wstrzymania w ten sposób dopływu rąk roboczych we wszystkich innych punktach programu gospodarczego rozbieżności są znaczne, a **Biały Dom depopularyzuje się z dnia na dzień.** Z błędnego koła zmniejszenia płac, redukowania robotników, sztucznej zwyżki cen żywności, związanego z tem zmniejszenia sił nabywczych ludności i zastoju w przemyśle niema wyjścia. I właśnie w chwili tej człowiek, na którego liczono najbardziej w kołach gospodarczych, przemysłowych i finansowych, szafując ogólnikami oszczędnościowemi, wydaje się bardziej bezradny, niż inni potentaci Stanów Zjednoczonych.

L. H.

Wojna gospodarcza czesko-węgierska

Czesi chcieli uniemożliwić eksport węgierski.

Budapeszt, 18 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Prezes Rady Ministrów hr. Bethlen złożył wczoraj na posiedzeniu partji rządowej oświadczenie w sprawie stanu beztraktatowego w stosunkach handlowych węgiersko - czechosłowackich. Premjer wspomniał o wypadkach poprzedzających odrzucenie przez stronę czechosłowacką zasad traktatu zaproponowanych przez rząd węgierski, a dając charakterystykę stanowiska rządu węgierskiego powiedział między innemi. Rząd węgierski nie ma żadnych objekcji przeciwko ochronie produkcji rolnej Czechosłowacji, nie może jednak ułatwiać tego, aby pod pretekstem ochrony tej produkcji podejmowano środki. nie podyktowane koniecznością tej ochrony, służące natomiast zgoła innemu celowi, mianowicie szkodzeniu, względnie uniemożliwieniu eksportu węgierskiego.

Praga, 18 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna).

„Narodni Listy" zauważają, iż stan beztraktatowy nie pociąga jeszcze za sobą wojny taryfowej, stosowane bowiem będą taryfy autonomiczne, podczas gdy wojna taryfowa nastąpiłaby dopiero wtedy, gdyby Czechosłowacja lub Węgry stosowały do transportów towarów drugiej strony taryfy specjalne, lub wyższe, niż taryfy autonomiczne, alboteż, gdyby utrudniały wwóz przez zarządzenia administracyjne.

Marszałek Piłsudski w Bordeaux.

Bordeaux, 18 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Pociąg, którym jedzie Marszałek Piłsudski, przybył do Bordeaux we czwartek o godz. 6.35. Marszałek, który spał jeszcze, nie wyszedł na peron, gdzie zebrali się liczni przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych razem z konsulem honorowym polskim de Korsaden i sekretarzem konsulatu Sławińskim. Wśród osób, które przybyły powitać Marszałka znajdował się płk. Bouic b. attache wojskowy francuski w Warszawie oraz prof. Carmena do Almeyda prezes miejscowej grupy Stowarzyszenia Przyjaciół Polski. Przybyłe na dworzec delegacje przyjął ambasador Chłapowski w towarzystwie attache wojskowego płk. Błeszyńskiego. Wagon Marszałka odprowadzono na tor zapasowy. Nie wiadomo jeszcze czy Marszałek wyjdzie na miasto, czy pozostanie na stacji do przybycia expressu, do którego przyczepiony zostanie wagon salonowy Marszałka.

Skazanie sprawców porwania

b. prezydenta Finlandji.

Helsingfors, 18 grudnia.

Sąd wydał dziś wyrok przeciwko oskarżonym o dokonanie porwania w swoim czasie b. prezydenta Stahlberga. Generał Valenius i płk. Kussari skazani zostali po 3 lata ciężkiego więzienia, Jaskari, który bezpośrednio wydawał wyrok porwania — na 2 lata więzienia. Przywódca zamachowców Jeanne na 1 i pół miesiąca ciężkiego więzienia, jego pomocnicy na rok i towarzysze pomocników na 9 do 6 miesięcy ciężkiego więzienia.

TEATR — MUZYKA — SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, w piątek z powodu generalnej próby z „Cara Pawła I" teatr nieczynny.

Jutro, w sobotę o godzinie 4-ej po poł. po cenach najniższych ostatni występ K. Junoszy-Stępowskiego w „Papie Kawalerze".

PREMJERA „CARA PAWŁA I-go" z Kazimierzem Junoszą-Stępowskim

Jutro, w sobotę premjera, przygotowanej z wielkim nakładem pracy i wysiłku, głośnej sztuki historycznej Dymitra Mereżkowskiego „Car Paweł I". Prawdziwą rewelacją w niej będzie występ znakomitego artysty Kazimierza Junoszy-Stępowskiego, kreującego rolę tytułową.

W niedzielę o godzinie 4 po poł. „Konto X" po cenach zniżonych.

W niedzielę wieczorem powtórzenie premjery „Cara Pawła I" z K. Junoszą-Stępowskim.

TEATR KAMERALNY.

Dziś, w piątek i w sobotę po cenach najniższych „Lekkomyślna siostra".

W niedzielę wieczorem ostatnie powtórzenie tej powodzeniowej komedji.

Występy Stefanji Jarkowskiej.

Na ukończeniu pod reżyserją K. Tatarkiewicza przebojowa komedja Molnara „Dobra wróżka" w której wystąpi ulubienica publiczności łódzkiej Stefanja Jarkowska.

TEATR POPULARNY.

Dziś, w piątek, w sobotę i w niedzielę sensacyjny melodramat amerykański ze śpiewami i tańcami „Broadway", który na scenie Teatru Miejskiego stanowił gwóźdź sezonu. Reżyserja Jerzego Woskowskiego.

TEART POPULARNY W SALI GEYERA Piotrkowska Nr. 295.

W sobotę, dnia 20 grudnia i w niedzielę, dnia 21 grudnia Teatr Popularny w sali Geyera wystawia arcywesoły wodewil w 5 aktach ze śpiewami i tańcami p. t. „Nasze łodzianki". Udział bierze cały zespół. Nowe dekoracje art.-malarza B. Witkowskiego. Sztukę reżyseruje R. Urbański. — Bilety do nabycia w kasie teatru.

REDUTA TANECZNA.

Założone w bieżącym roku Towarzystwo Pomocy Kulturalnej dla Dzieci przejęło całkowitą działalność byłego, tutejszego oddziału warszawskiego T-wa im. Charlotty Bielousówny i pracuje na terenie sierocińców i szkoły głuchoniemych nader owocnie. Nie zadawalając się tylko temi terenami pracy, Towarzystwo wytknęło sobie jako cel najbliższy objęcie pracą kulturalno-oświatową również „dzieci ulicy".

Dla zrealizowania tego celu niezbędną jest świetlica, której wobec szczupłości zasobów pieniężnych Towarzystwa, dotychczas nie można było założyć. Dla zasilenia swych funduszów urządza Towarzystwo w dniu 20 grudnia 1930 r. Redutę Taneczną w Żółtej sali przy ul. Al. Kościuszki Nr. 21 (parter). Dotychczasowe doroczne bale Towarzystwa w Białej sali Manteuffla, zawsze cieszyły się wielkiem powodzeniem, nie wątpimy przeto, że i tegoroczna Reduta Taneczna uzyska szeroki poklask wśród najszerszych warstw inteligencji Łodzi i tem samem przybliży chwilę urzeczywistnienia szlachetnych celów Towarzystwa.

ŁODZKIE ŻYD. TOW. NIESIENIA POMOCY GŁUCHONIEMYM.

Na odbytem walnem zebraniu w dniu 30-go listopada r. b. powołany został nowy zarząd, na czele którego stanęli jako prezes p. B. A. Gliksman oraz jako wice-prezesi p. mag. farm. Michał Rozenblum i p. Samuel Świętosławski, jako skarbnik p. Salomon Jakubowicz.

Na członków zarządu wybrani zostali pp.: Akawie Henryk, Birnbaumowa Anna, Czamański A., Glasman Ch., Goldszmidt Henryk, Hamerowa Jadwiga, Hamer Herman, Halbersztadt W., Herszenberg C., Indster Józef, Jakubowicz Adolf, Lipnowski Ch. L., Lurie Izaak, dr. Mazur Albert, Pinczewski Naftali, Sochaczewska Adela, Sztarkman Benjamin, Tobolski Salomon, Weis Hilary, adw. Zauberman Alfred, jako kandydaci pp.: Eljasz Grosslajt, Klajman Leon, Jarociński Leon, dr. Minc Ludwik, dr. Rundstein Maurycy.

Nowy zarząd, w skład którego weszły osoby znane ze swej społecznej działalności, daje rękojmię, że tak pożyteczna placówka powołana na nowo do życia, przyczyni się do złagodzenia niedoli wśród dzieci obdarzonych czterema zmysłami i uczyni z nich pożyteczne jednostki dla społeczeństwa.

Z KIERMASZU W.I.Z.O.

Jutro, t. j. w sobotę dnia 20 b. m., zamknięty zostanie Kiermasz W.I.Z.O. uroczystym wieczorem Chanukowym. Organizatorzy dokładają wszelkich starań, by dzień ten był godnem zakończeniem tygodnia, podczas którego piękne sale przy ul. Piotrkowskiej Nr. 107 stale rozbrzmiewały weselem. I tak: przemówienie okolicznościowe wygłosi specjalnie uproszony dr. I. Schipper, znany uczony żydowski z Warszawy. W części artystycznej m. in. wystąpia z recytacjami artysta Trupy Wileńskiej p. Weinstock, zaś szereg pieśni wykona chór pod wytrawnem kierownictwem prof. Fajwiszysa.

Po zakończeniu części programowej rozpocznie się zabawa, przeplatana szeregiem atrakcyj, jak tradycyjny „bal" Chanukowy i t. p. Muzyka — taniec śpiew — nie ustaną aż do rana.

OSOBISTE.

Łodzianin, p. dr. Juljusz Zakhajm, został starszym asystentem (premier interne titulaire) uniwersytetu w Montpellier.

W związku z tem otrzymał p. Zakhajm gratulacje od ambasadora polskiego we Francji, p. min. Chłapowskiego, oraz od konsulatu Rzplitej Polskiej w Tuluzie.

Dźwiękowe GRAND KINO Dźwiękowe

Dziś wielka premjera!

Bożyszcze kobiet, niezwykły aktor

RAMON NOVARRO

śpiewa najnowsze przeboje:

„Serenada Pasterska", Kto tak jak ty całuje słodko", Marsz starej gwardji i inne pieśni miłosne i rodzajowe w filmie p. t.

PORUCZNIK ARMAND

Ramon Novarro jako „Porucznik Armand" to wysoce atrakcyjna kreacja tego znakomitego artysty

Początek seansów o godz. 4-ej po południu, ostatni o g. 10.15 w sobotę, niedzielę i święta o godz. 12-ej w południe. ostatni o godz. 10.15

Dni przeciwgruźlicze.

Na ankietę, urządzona przez wojewódzki komitet „Dni Przeciwgruźliczych" w Łodzi w sprawie propagandy walki z gruźlicą, między innymi nadesłał odpowiedź swą dr. Tadeusz Mogilnicki, naczelny lekarz szpitala „Anny Marji".

„Zmarły niedawno poeta Ejsmond napisał piękny wiersz o uśmiechu dziecięcym. W wierszu tym poeta zastanawia się nad tem, czy jest więcej zła, czy dobra na ziemi, czy więcej cnoty czy występku i dochodzi do przekonania, że szala dobrego i złego równoważy się i tylko anioł, który na szalę dobrego położył uśmiech dziecka, przeważył ją znacznie. Otóż mnie się zdaje, że gdyby na szalę złego i smutku położyć łzy matki, która odchodzi od sanatorjum dla dzieci gruźliczych z biednem chorem dzieckiem nie przyjętem dla braku miejsca, szala ta przeważyłaby nawet uśmiech szczęśliwego dziecka.

(—) Dr. Tad. Mogilnicki".

W tej samej sprawie nadsyła nam dr. S. Stypułkowski, kierownik Ośrodka Zdrowia w Warszawie:

„Minęły już czasy, kiedy gruźlicę uznawano za chorobę niepokonaną.

(—) Dr. S. Stypułkowski".

★

Następujace firmy nabyły znaczki przeciwgruźlicze:

Elektrownia Łódzka	za 300 zł.
Akc. T-wo I. K. Poznański	„ 250 „
Szlösserowska Przędzalnia	„ 100 „
Bank Przemysłowy Łódzki	„ 100 „
Bank Handlowo-Przemysłowy	„ 50 „
Herman Schlee	„ 50 „
T-wo Akc. Silberstein	„ 50 „
Sp. Akc. Piesch	„ 50 „
Bank Handlowy	„ 100 „
Firma Hirszberg i Birnbaum	„ 50 „
„Czenstochovienne"	„ 100 „
Kolej Elektryczna Łódzka	„ 150 „

★

W piatek, dnia 19 grudnia 1930 roku o godz. 19-ej w lokalu Związku pracowników miejskich wygłosi odczyt dr. Stefan Świetlik p. t. „Gruźlica jako choroba społeczna".

W dniu 21 grudnia r.b., o godz. 12-ej w poł. w lokalu kinematografu Oświatowego wygłosi odczyt dr. Edward Mittelstaedt p. t. „Zapobieganie gruźlicy".

W dniu 21 grudnia r. b., o godz. 12-ej w poł. w lokalu Y.M.C.A. wygłosi odczyt dr. Leopold Iwaszkiewicz p.t. „Gruźlica wieku dziecięcego"

✶

Wdniu 21 grudnia r.b., od godz. 15 min. 30 o godz. 15 m. 40 wygłosi przez radio odczyt dr. Szweig p. t. „Gruźlica oka".

W dniu 22 grudnia r.b., wygłosi przez radio odczyt w godzinach od 19 m. 10 do 19 m. 30 St. Gutentag p. t. „Gruźlica a szkoły".

W dniu 28 grudnia r. b., w godz. od 15 m. 10 do 15 m. 30 wygłosi odczyt przez radio naczelnik Edward Rosset p. t. „Warunki mieszkaniowe a gruźlica".

Przedwiośnie.

—o—

Skrzydlata flota.

„Skrzydlata flota" — obraz, demonstrowany obecnie na ekranie kinoteatru „Przedwiośnie" jest nieporównaną symfonją lotnictwa, imponującą w swej konstrukcji i oszałamiającą w swym realiźmie. Jest tam szereg niezapomnianych scen, przedstawiających ewolucje i manewry napowietrznej eskadry, przyczem widz jest świadkiem cudów, które dech zapierają w piersiach.

Film jest z punktu widzenia istną rewelacją a pod względem artystycznego wykonania, jasności i ostrości zdjęć, stoi na najwyższym poziomie.

„DANTE ALIGHIERI.

Towarzystwo „Dante Alighieri" organizuje odczyt o wczesnym renesansie włoskim p. t. „Jacopo della Quercia", który wygłosi profesor Władysław Horbacki w dniu dzisiejszym, t. j. 19-go grudnia r. b., o godzinie 9-ej wieczorem w lokalu Bibljoteki Publicznej, ul. Andrzeja Nr. 14.

Dr. med.

J. POLAK

Choroby wewnętrzne i Allergiczne.

astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm).

Ul. 6-go Sierpnia 22 front I piętro

Tel. 164-21. — Przyjmuje w dni powszednie do godziny 6-ej do 7-ej, — w niedziele i święta od godz. 11-ej do 12.

KRONIKA

GRUDZIEŃ 19 PIĄTEK

Dziś Dariusza
Jutro Teofila

Wschód słońca	7.41
Zachód słońca	15.26
Wschód księżyca	8.00
Zachód księżyca	14.42
Długość dnia	7.16
Ubyło dnia	9,36

Prezenty gwiazdkowe.

Rok rocznie, gdy zbliża się Boże Narodzenie, wielki smutek ogarnia mnie na myśl o prezentach. Proszę mnie źle nie zrozumieć. Bardzo chętnie daję prezenty swym znajomym i bliskim. Ale zdaje się, że jeszcze nigdy nikogo nie zadowoliłem.

Nie tylko ja jeden zresztą. A kto z was kogokolwiek zadowolnił?

Proszę, podarujcie kobiecie parę białych rękawiczek, takich długich, powyżej łokcia, o których marzyła od tylu tygodni — w chwili, gdy jej wręczycie prezent, powie wam otwarcie, albo sobie pomyśli, że właściwie, jednak, wolałaby czarne, a nie białe...

Proszę, podarujcie kobiecie wielką encyklopedję, o której tak dawno marzyła i o której wam tylokrotnie wspominała — będzie niewątpliwie zmartwiona, że nie kupiliście jej raczej interesującej powieści...

Proszę, podarujcie... Ale czy wy umiecie wybierać prezenty? Czy mąż przyjaciółki waszej żony nie jest zawsze bardziej uważny, bardziej rycerski, bardziej miły i ładniejsze prezenty daje swej żonie, niż wy?

I dlatego każdego roku, przed Bożem Narodzeniem, ogarnia mnie wielki smutek. Co kupić Coś praktycznego? Okaże się później, że to wcale nie jest praktyczne. Coś miłego? Okaże się, że to wcale nie jest miłe. Coś przyjemnego Okaże się, że wogóle macie spaczony gust.

Więc co kupić Pytam was, co kupić?

Tłum. Ir.

JUŻ JEST | ZE DO | ŚWIEŻYCH ZBIORÓW NABYCIA W HANDLACH KOLONJALNYCH

ŚWIATOWEJ SŁAWY

herbata LYONS'A

Zniesienie „sezonu martwego"?

Fundusz Bezrobocia wyczerpał wszystkie swoje rezerwy.

Decyzja ministerstwa jest oczekiwana w dniach najbliższych.

Art. 5 ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku „o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia", znowelizowany ustawą z dnia 23 marca 1929 roku, przewiduje, iż tak zw. robotnicy sezonowi, których praca normalna trwa krócej niż 10 miesięcy w w roku, **nie posiadają prawa do świadczeń zabezpieczeniowych w okresie sezonów martwych.**

Do takiej kategorji robotników sezonowych zostali zaliczeni, w myśl treści rozporządzenia ministra pracy i opieki społecznej (z dnia 27/X 1924 r.), wydanego w porozumieniu z ministrami: skarbu, przemysłu i handlu, rolnictwa, komunikacji i robót publicznych, robotnicy: **budowlani, ziemni, brukarze, żeglugi śródlądowej i przy spławie, oraz robotnicy zatrudnieni w cegielniach, czynnych normalnie krócej, niż przez 10 miesięcy w ciągu roku. Sezon martwy dla tych kategoryj robotników trwa od 15-go grudnia do 15 marca włącznie.**

Następnie przytoczony wyżej art. 5 ustawy przewiduje, iż minister pracy i opieki społecznej na wniosek zarządu głównego Funduszu Bezrobocia może, w porozumieniu z ministrami: skarbu oraz przemysłu i handlu uchylać, w razie potrzeby, na czas trwania sezonu martwego, działanie przepisu, pozbawiającego praw do świadczeń zabezpieczeniowych w tym sezonie, w stosunku do poszczególnych kategoryj robotników sezonowych i w poszczególnych miejscowościach.

Ogólne położenie gospodarcze kraju i stan finansowy Funduszu Bezrobocia, który do niedawna posiadał pewne, nawet znaczne, rezerwy pieniężne, sprawiły, iż **zarząd główny Funduszu Bezrobocia występował co roku o uchylenie sezonu martwego,** aby w ten sposób umożliwić otrzymywanie świadczeń bezrobotnym wymienionych wyżej kategoryj. Ostatnie takie rozporządzenie ministra pracy i opieki społecznej wydane dnia 7-go grudnia 1929 roku, **uprawniało wszystkie kategorje robotników sezonowych do korzystania ze świadczeń w sezonie martwym 1929/1930 r. na całym terenie państwa.**

Sprawa uchylenia sezonu martwego na rok 1930/1931 r. nie została dotychczas zdecydowana.

Wzmożenie się w ostatnim roku bezrobocia spowodowało nietylko zupełne **wyczerpanie rezerw Funduszu Bezrobocia,** lecz zmusiło go do zadłużenia się w skarbie państwa na poważne sumy.

Normalnie niesezonowy robotnik pracuje 12 miesięcy w ciągu roku, płaci przez cały ten czas wkładki zabezpieczeniowe i w razie utraty pracy będzie otrzymywał świadczenia w ciągu 13, względnie 17 tygodni. Natomiast robotnik sezonowy przy najlepszej nawet konjunkturze gospodarczej **musi pozostawać przez conajmniej dwa miesiące w roku bez pracy** i jego normalne zarobki oraz cała organizacja bytowania są już przystosowane do takich warunków. Na tem polega różnica ryzyka zabezpieczeniowego zwykłego robotnika i sezonowego, który i wkładki zabezpieczeniowe opłaca przez conajmniej 10 miesięcy w roku. Ten również moment spowodował pewne wyodrębnienie w ustawie „o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia" kategorji robotników sezonowych, oraz wprowadzenia pojęcia t. z.w sezonu martwego.

Tls.

Specjalne pociągi świąteczne

uruchomione zostają do Warszawy, Zakopanego i Krynicy.

Rok rocznie w okresie przedświątecznym na kolejach wzmaga się ruch pod różnych. W związku z tem przyjęto za zasadę, by w tym okresie uruchamiać specjalne pociągi pośpieszne, które zapewniłyby podróżnym wygodny przejazd z miejsca stałego zamieszkania.

Podobnie i w roku bieżącym wprowadzone zostają specjalne pociągi świąteczne.

W wigilję, dnia 24 grudnia wyruszy specjalny pociąg osobowy z Łodzi do Warszawy (z dworca Łódź-Fabryczna) o godz. 19.20. Tego samego dnia wyjedzie specjalny pociąg do Łodzi z Warszawy o godz. 13.40) z przyjazdem na dworzec Łódź-Fabryczna) o godz. 16.40.

Następnie, począwszy od dnia wczorajszego uruchomiony został specjalny **pociąg pośpieszny Warszawa — Zakopane przez Koluszki, oraz Warszawa — Krynica przez Koluszki.** Pociąg ten kursować będzie codziennie aż do dnia 8 stycznia 1931, z wyjątkiem pierwszego dnia świąt t.j. 25 b.m. Pociąg ten odchodzić będzie z Warszawy o godz. 20.45, wobec czego w Koluszkach będzie miał połączenie z Łodzią o godz. 22.36. Przyjazd tego pociągu do Zakopanego o godz. 8.05 i do Krynicy o godz. 8.48.

W drogę powrotną pociąg ten będzie wychodził z Zakopanego o godz. 22.10 a z Krynicy o godz. 20.40 i do Łodzi przybywać się będzie, po przesiadce w Koluszkach, około godz. 8 rano.

Nadto we wtorek 23 grudnia uruchomiony będzie jeszcze jeden specjalny świąteczny pociąg do Zakopanego, który z Warszawy odejdzie o godz. 20.58 i w Koluszkach będzie po 5 minutach od chwili odejścia poprzedniego pociągu. W ten sposób podróżni, udający się na święta Bożego Narodzenia do Zakopanego, będą mieli zapewniony wygodny przejazd.

Wszystkie powyższe pociągi posiadać będą wagony wszystkich trzech klas oraz wagon sypialny. (i).

Zwołania rady miejskiej

domagają się radni z frakcyj opozycyjnych.

Jak się dowiadujemy, prezydjum rady miejskiej postanowiło nie zwoływać przed świętami posiedzenia plenarnego rady i wyznaczyć posiedtzenie dopiero po Nowym Roku, w dniu 8 stycznia 1931 roku. Sprzeciwia się to jednak ustawie, która głosi, iż posiedzenia rady winny być zwoływane w takich odstępach czasu, aby wszystkie bieżące sprawy gospodarki miejskiej mogły być wykonywane we właściwym czasie, ale *conajmniej jeden raz w miesiącu.* Ponieważ ostatnie posiedzenie odbyło się w listopadzie, obecnie posiedzenie winno było być zwołane w grudniu.

W międzyczasie nagromadził się szereg spraw, które wymagały specjalnego omówienia na forum rady miejskiej. Do rzędu tych ważnych spraw należy *zerwanie pertraktacji w sprawie budowy wodociągów w Łodzi,* co spowodowało, iż wykończenie prac, prowadzonych w Łodzi, odsunęło się znów w nieskończoność.

Pozatem oczekiwał załatwienia szereg spraw bieżących, jak również rada miejska miała uchwalić petycję w sprawie wstrzymania eksmisji na miesiące zimowe.

W związku z tem frakcje opozycyjne postanowiły nie składać więcej protestów na forum rady miejskiej, lecz *zwrócić się bezpośrednio do władz nadzorczych.* W memorjale, który będzie złożony, radni opozycji prosić będą władze o ingerencję w sprawie *częstszego zwoływania posiedzeń,* a przynajmniej przestrzegania ustawy, w przeciwnym bowiem wypadku cała gospodarka łódzka, prowadzona będzie przez magistrat bez żadnego udziału i żadnej kontroli ze strony społeczeństwa.

Będzie to pierwszy wypadek odwołania się mniejszości rady miejskiej do władz nadzorczych. (k)

Urlopy wojskowych

w okręgu korpusu IV.

Dowódca okręgu korpusu Nr. IV zarządził urlopowanie szeregowych i żołnierzy garnizonu łódzkiego w dwuch kolejkach.

Pierwsza grupa wyjeżdża na urlop w okresie od 23 do 28 grudnia, a druga od 30 grudnia do 3 stycznia, czyli po pięć dni.

Do dnia 4 stycznia pełny skład służby musi się już znajdować w oddziałach i instytucjach wojskowych, a na urlopie nie może przebywać więcej, niż połowa składu osobowego. (b)

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sukc. M. Kasperkiewicza (Zgierska 54), Sukc. J. Sitkiewicza (Kopernika 26), J. Zundelewicza (Piotrkowska 25), W. Sokolewicza i W. Szatta (Przejazd 19), M. Lipca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Łobody (11-go Listopada 86)

LUNA Dziś i dni następnych!

Wybitne arcydzieło produkcji krajowej na tle niedawnej przeszłości

SZTABSKAPITAN GUBANIEW

Miłość dziewczęcia sponiewieranego przez bezkarnego łotra

Realizacja T. S. CHRZANOWSKIEGO

Role główne odtwarzają:

Lili Lyana, Paweł Owerło, Edmund Nebel, Bohdan Gielski, Adolf Dymsza

i inni.

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyr. L. Kantora Pocz. przedst. o godz. 4 pp., w sob. i niedz., o godz 12-ej w poł. ost. o godz. 10 wiecz. — Ceny miejsc popularne, na 1 seans od 1 zł., w sob. i niedz. od 12 do 3 po poł. po 75 gr. i 1 zł.

Z ŁÓDZKIEGO TOW. ZWOLENNIKÓW GRY SZACHOWEJ.

Jak się dowiadujemy, w sobotę, dnia 19 grudnia b. r., o godzinie 5 po poł. rozpoczyna się w lokalu wymienionego T-wa przy ul. Moniuszki Nr. 1 mecz szachowy między znanym łódzkim szachistą mistrzem Regedzińskim i warszawskim mistrzem gry szachowej p. Kazimierzem Makarczykiem znanym dobrze łódzkim graczom

Mecz ten jest zapoczątkowaniem programu wielce urozmaiconego, rozpoczynającego się w przyszłym tygodniu i otwierającego sezon gry szachowej. Jak nas informują, z początkiem przyszłego roku zawita do nas na występy arcymistrz gry szachowej, p. Akiba Rubinsztein. Jest to jeden z asów międzynarodowej elity szachowej, dzięki któremu polska drużyna szachowa zdobyła na turnieju w Hamburgu mistrzostwo świata i puhar narodów w b. r.

W miesiącu lutym odbędzie się turniej graczy należących do tej klasy, po zakończeniu którego odbędzie się turniej o mistrzostwo Łodzi na rok 1931. Wymieniony mecz ze względu na biorące udział w nim autorytety szachowe, jako to: p. Makarczyk i p. Regedziński, wzbudził w kołach szachowych naszego miasta wielkie zainteresowanie.

„NIE DAMY POGRZEŚĆ MOWY"!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą", na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

Na święta!...
Kup wino krajowe — lecz tylko
„Rektyfikacji Warszawskiej"!

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

2-go dnia ciągnienia 2-giej klasy 22-giej loterji państwowej.

Główne wygrane.

100.000 zł. wygrał nr.: 190899.

2.000 zł. wygrał nr.: 160045.

1.000 zł. wygrały n-ry: 78910 171956

500 zł. wygrały n-ry: 7926 8141 8416 9274 15327 31737 173827.

400 zł. wygrały n-ry: 28813 32005 82003 110847 129989 189415 196026.

300 zł. wygrały n-ry: 51036 54710 74300 111258 112572 114206 116851 124196 136043 154659 156085 162194 179660 182255 182977 187775 187916 199577 205405 209520.

200 zł. wygrały n-ry: 4557 6607 8376 9180 10647 14021 16371 16850 17349 18631 20148 20996 21721 28686 28900 31891 34885 36274 36900 39053 39821 40797 40986 45045 48015 49653 49947 53698 58029 60620 61348 61861 62629 69872 73770 77093 79869 88577 91896 99473 101458 102141 105491 107203 107625 108866 115941 117760 117858 122722 123783 127497 128295 129338 136034 137809 138781 139282 139402 139457 139632 144610 148663 151809 152356 156702 163720 168795 169884 172167 175045 180173 184389 188954 192835 195245 205262 207276 207456 208154 209310.

Po 150 złotych wygrały n-ry.:

58 71 81 109 25 38 229 363 493 532 48 632 736 870 88 932 49 99 1063 204 319 63 522 856 925 2434 43 605 54 841 86 3037 499 556 611 31 40 44 817 903 15 4037 236 42 335 810 5007 41 191 206 63 72 93 304 25 68 402 87 645 98 931 80 6022 86 134 94 221 58 92 402 33 57 94 669 753 67 875 78 7131 502 62 674 821 925 8056 110 344 98 467 529 93 823 48 902 9180 203 53 58 96 331 424 514 48 62 694 708 34 80 860 10089 97 169 364 528 32 92 612 773 875 989 11138 44 276 360 64 407 515 634 702 808 58 12104 73 243 345 54 502 63 90 13102 253 68 89 328 55 475 620 35 14165 98 216 477 889 15349 77 547 644 858 66 965 80 16134 373 401 513 36 620 22 45 996 17099 118 275 327 51 96 500 969 18483 551 650 80 728 86 943 19085 388 617 742 805 6 60 97 946 96 20017 205 326 50 406 587 607 53 68 763 949 21042 95 248 357 478 518 47 717 842 75 999 22196 234 835 65 82 23017 199 354 73 81 402 59 352 59 772 73 79 800 32 921 76 24040 119 209 91 381 513 85 616 787 93 927.

25053 95 167 68 215 53 568 627 61 94 26179 329 59 740 49 27045 141 200 53 315 424 80 560 615 88 779 979 28022 33 520 54 76 676 880 81 945 29009 93 295 319 486 526 67 86 631 93 735 41 906 30 30073 75 667 85 774 31064 71 174 77 254 70 350 94 597 715 874 86 32031 62 79 224 526 646 736 65 949 52 60 33094 130 40 85 201 81 95 336 721 79 813 94 934 34130 65 233 577 602 27 38 887 957 35128 591 664 847 36194 402 56 532 77 633 782 961 72 34772 551 608 98 874 75 959 38047 213 615 705 818 909 39021 246 330 515 77 713.

40212 26 75 489 514 58 95 744 82 90 908 93 41168 206 452 536 668 719 78 838 93 977 42116 47 95 234 358 530 43137 396 443 634 50 85 888 970 44320 91 466 760 63 822 45022 171 81 95 205 368 421 511 615 37 897 46075 196 356 76 456 66 68 522 763 954 47009 17 19 249 79 533 98 646 48181 205 55 324 488 847 49031 183 226 40 563 671 726.

50030 47 254 91 597 762 896 953 78 51087 111 57 237 740 82 882 52064 140 235 78 396 487 704 33 94 978 53141 632 33 65 890 930 60 54086 88 160 593 603 16 715 826 55102 351 716 56041 164 226 34 307 85 744 843 57175 245 86 510 28 738 97 871 910 58571 76 84 614 718 43 61 79 86 850 61 59152 258 481 504 51 664 782 876 904.

60026 58 61 117 210 43 95 342 782 858 71 61003 21 104 424 939 62186 217 29 84 478 757 63025 72 149 299 439 97 520 47 620 971 73 75 64077 176 385 99 522 98 616 87 745 61 816 55150 381 483 708 45 66021 88 137 226 324 70 417 94 550 674 714 64 67164 94 222 54 448 506 30 61 64 79 95 682 912 69 68169 203 365 534 94 641 705 856 926 69100 84 89 644 832 51 969.

70173 282 330 575 91 675 891 937 67 71015 190 232 304 487 502 33 38 76 84 680 701 28 44 84 802 18 965 72015 109 274 84 380 84 505 794 911 33 48 73122 257 414 75 513 41 72471 80 373 441 564 636 801.

75098 174 361 570 835 64 76122 37 41 241 44 65 71 90 332 621 811 922 32 77087 206 97 430 37 43 584 668 724 33 78 826 943 78063 231 47 71 455 523 787 837 55 72 922 79148 271 440 582 744 63.

71117 75 282 587 628 722 60 971 81117 459 585 680 713 98 849 82054 180 204 437 512 610 799 889 83117 283 93 400 516 95 693 901 93 84093 305 67 431 75 86 739 47 802 14 75 85018 85 416 21 28 46 74 549 94 615 65 749 853 964 86074 317 82 578 726 87 976 87043 80 272 323 27 54 649 727 29 88030 103 7 34 67 215 49 418 601 777 976 89286 348 58 445 555.

90028 122 44 69 204 29 52 91 339 71 404 514 63 752 53 924 91002 522 734 929 61 92004 123 217 536 87 93011 32 165 98 657 65 804 94065 340 610 724 880 993 95109 25 40 343 425 648 701 40 55 843 96359 90 423 505 52 780 806 964 97037 192 312 48 491 502 69 776 851 244 85 98005 224 97 331 90 573 700 99164 296 340 465 539 630 879 96.

100067 485 636 89 709 968 101050 214 394 404 16 530 75 702 52 933 120024 94 177 222 79 646 49 63 813 88 955 85 96 103035 247 456 537 660 720 825 967 104007 90 109 47 72 279 556 683 902 27 46 105062 106 99 218 84 335 51 479 774 861 914 106069 165 226 329 474 628 35 772 829 107047 136 255 91 304 439 92 705 14 875 982 108050 168 209 83 728 63 77 869 109062 191 215 686 833 110137 96 480 608 56 111069 77 369 519 88 730 849 112017 105 312 420 520 28 625 824 66 912 46 113119 57 92 249 328 579 6629 716 906 72 90 141564 830 31 989 115022 9 54 9 200 327 92 408 30 70 665 945 116312 29 451 833 52 936 117270 315 39 57 485 664 794 868 99 118213 306 34 460 86 505 50 55 682 710 89 887 990 119131 243 332 421 656 744 974 89 102030 119 229 301 16 70 510 606 33 919 39 121008 147 282 378 695 931 92 122121 58 67 227 368 87 474 695 123185 225 489 597 622 68 730 81 865 963 124255 569 774 824 949.

125131 221 396 537 608 9 726 38 804 915 126315 35 435 649 89 794 946 86 127035 41 145 238 42 94 385 534 793 128055 90 538 820 955 72 85 86 129081 341 71 590 794 866 98 940 50 130060 191 233 396 640 86 87 709 827 954 131214 312 96 694 746 847 132177 87 216 340 425 590 6634 73 924 133103 87 236 47 323 26 915 74 134054 109 14 24 203 68 76 339 76 508 990 135065 160 337 93 514 82 807 16 23 943 136168 217 88 346 404 35 530 60 659 847 137040 120 96 519 702 13 56 866 928 84 94 99 13896 326 43 46 68 470 593 626 897 906 139016 35 40 142 50 253 305 57 408 577 966.

140089 239 464 631 830 976 141042 155 89 301 88 432 532 627 48 861 142003 109 27 368 598 798 906 9 143019 64 112 19 230 504 622 46 715 35 144000 197 243 329 43 451 54 582 677 891 97 145017 234 509 90 625 809 997 146051 347 540 48 745 86291357 147130 39 211 381 635 755 82 921 31 148314 23 92 547 603 6 53 73 728 94 149024 144 234 463 516 76 81 660 744 912.

150023 46 226 395 742 86 151125 410 507 56 94 621 916 93 64 152130 255 318 406 56 645 821 39 153068 72 154 217 50 93 332 43 69 561 697 701 863 930 154263 450 636 73 821 33 997 155060 86 99 285 93 600 8 156030 53 94 276 82 332 564 917 157014 210 246 70 491 560 99 803 947 158094 138 485 71 775 863 75 195088 263 418 648 864 68.

160008 310 90 715 20 25 52 855 983 161377 729 815 162065 184 92 335 443 56 528 50 635 783 987 163063 236 50 314 456 84 631 715 164156 206 586 823 15206 373 554 791 849 58 166207 44 331 57 413 528 761 167030 38 254 510 904 10 75 168086 288 503 4 730 58 81 816 81 169081 177 253 453 566 710 54 83 813 170118 27 31 205 93 301 400 38 67 532 45 61 727 65 812 27 59 947 171278 355 498 673 99 722 49 802 38 45 922 37 172095 113 24 76 473 599 723 872 949 69 173034 162 66 471 594 174184 273 300 31 86 483 508 674 738 89 975.

175284 459 575 625 868 87 176020 63 177104 25 72 386 526 813 178111 241 66 353 78 521 88 621 75 793 851 179078 241 82 447 50 94 713 839 941 69 180060 82 115 271 401 21 553 742 873 934 43 181137 50 73 83 97 479 550 57 759 957 182000 298 303 45 410 65 829 42 46 183344 447 509 671 722 983 184255 340 415 633 814 28 953 77 92 185015 393 453 524 611 55 64 73 769 96 821 80 867 186048 54 182 240 636 759 961 187009 167 290 439 582 721 911 27 90 188003 155 310 862 929 189057 235 78 490 541 772.

190062 114 32 62 200 8 517 699 745 59 894 191290 418 564 744 73 988 182370 4766 564 603 768 904 87 193020 41 88 119 448 538 645 723 807 998 194057 82 490 564 611 61 97 728 63 827 70 195105 33 89 242 306 499 596 804 15 22 76 196033 158 217 303 11 29 768 197111 5 46 73 306 49 438 564 696 734 996 97 198010 331 44 403 42 601 96 888 99 199076 93 196 262 370 400 693 982 95.

200075 156 52 240 85 463 83 90 509 15 941 92 201000 523 51 788 202226 35 65 78 95 686 730 806 921 203139 48 324 426 511 36 204164 239 67 490 642 60 810 87 914 80 205000 40 73 75 85 111 55 213 357 493 543 658 69 89 828 941 91 206058 112 655 76 735 867 87 88 208280 379 490 769 83 209005 37 249 348 461 531 79 638 768.

Zawiadamiamy przyjaciół i znajomych, że w niedzielę dnia 21-go grudnia r. b. o godz. 12-ej w poł. odbędzie się odsłonięcie pomnika naszego nieodżałowanego

Ś. P.

Chila Silberberga

b. kierown. fabryki Gerszowski i S-ka.

Żona, dzieci i rodzina.

Kto zawiesił sztandar komunistyczny?

Sztajnman został przez sąd uniewinniony.

W lipcu bieżącego roku plutonowy Adam Nowak, powracając z koszar zauważył przed fabryką Cytryna przy zbiegu ulic Północnej i Wolborskiej dwuch młodzieńców, zawieszających na drutach telefonicznych czerwony sztandar. Młodzieńcy właśnie kończyli swą czynność i na widok plutonowego rzucili się do ucieczki. Plutonowy wezwał ich do zatrzymania się, a następnie dał nawet strzał w powietrze.

Na nic jednak to się nie zdało. Młodzieńcy nie zatrzymali się.

Plutonowy puścił się za nimi w pogoń. Przy zbiegu ulic Brzezińskiej i Franciszkańskiej przytrzymał on jakiegoś młodzieńca i choć ten twierdził kategorycznie, że jest Bogu ducha winien, plutonowy sprowadził go do komisarjatu i tam oświadczył, iż schwytał osobnika, który zawieszał sztandar komunistyczny.

Przytrzymanym okazał się 19-letni Izrael Sztajnman, pończosznik z zawodu zamieszkały przy ulicy Pomorskiej 13.

Rewizja dokonana w jego mieszkaniu nie dała żadnych wyników. Nie znaleziono u niego żadnych komunistycznych wydawnictw.

Ze względu na to, iż plutonowy i inni świadkowie kategorycznie twierdzili, iż Sztajnman był jednym z tych, którzy zawieszali sztandar komunistyczny, policja osadziła go w więzieniu.

Wczoraj Sztajnman stanął przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem sędziego Wileckiego, w asyście sędziów Łozińskiego i Maurera.

Oskarżał prokurator Kowalski.

Sztajnman na sprawie twierdził, iż nigdy nie miał nic wspólnego z partją komunistyczną i nie zawieszał żadnych sztandarów. Gdy go przytrzymano na ulicy, nawet nie wiedział, o co go posądzono.

Zeznania świadków były sprzeczne ze sobą. Jedni z nich podawali, iż oskarżony w chwili aresztowania był w palcie, drudzy zaś, iż nie nosił palta i różnili się również w opisie jego powierzchowności.

Prokurator w przemówieniu swem popierał oskarżenie.

Obrońca, mecenas Forelle, w treściwem i prawniczo dobrze skonstruowanem przemówieniu, zbijał tezy oskarżenia, dowodząc, iż niema konkretnych dowodów winy Sztajnmana.

Sąd, po naradzie, wyniósł wyrok, mocą którego Sztajnman został uniewinniony.

W.I.Z.O. Sala przy ul. Piotrkowskiej 107 **W.I.Z.O.**

W sobotę dn. 20 grudnia r. b. o godz. 9-ej wiecz. odbędzie się

Uroczysty Wieczór Chanukowy

Przemówienie wygłosi Dr. I. SCHIPPER (W-wa)

Występy chóru! Recytacje artysty Trupy Wił. I. Weinstocka

Gry — Tańce — Tombola

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADJA".

PIĄTEK, dnia 19 grudnia 1930 r.

11.58—12.05 Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.05—13.15 Muzyka z płyt gramofonowych na płytach f. A. Klingbeil, Łódź, ul. Piotrkowska 160. 13.15—13.25 Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.25—15.50 Przerwa. 15.50—16.10 Lekcja francuskiegńo z Warszawy. 16.10—17.15 Muzyka z płyt gramof z W-wy, 17.15—17.40 „O źródłach entuzjezmu gospodarczego" — wygł. H. Grosman, dyrektor Targów Wschodnich (tr. ze Lwowa). 17.45—18.45 Koncert muzyki lekkiej z Warszawy. 18.45—19.10 Rozmaitości, 19.10—19.25 Komunikt Izby Przem. Handl. w Łodzi i odczytanie programu na dzień nast., 19.25—19.35 Muzyka z płyt gramof. z Warszawy, 19.35—19.50 Prasowy dziennik radjowy z Warszawy, 19.50—20.00 Płyty gramof. z W-wy. 20.00—20.15 Pogadanka muzyczna, Omówienie koncertu symfonicznego (tr. z W-wy), 20.15 Koncert symfoniczny z Filh. Warsz. Wyk.: Ork. filh. pod dyr. Kreszimir Baranovica, Juro Tkalcic (wiolончz.) i Roman Wraga (śpiew). Po koncercie komunikaty: meteor., polic., sport, oraz skrzynka pocztowa techniczna — koresp. bież. omówi i porad udzieli kier. propagandy P. R. Wacław Frenkiel.

SOBOTA, dnia 20 grudnia 1930 r.

11.58—12.05 — Sygnał czasu z Warsz. i hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12.05—13.15 — Muzyka z płyt gramof. f. A. Klingbeil, Łódź, Piotrkowska 160. 13.15—13.25 — Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin, 13.25—15.50 Przerwa, 15.50—16.10 Odczyt z Warszawy, 16.10—16.30 Kącik artystyczny Ligi Samowystarczalności Gospodarczej z W-wy, 16.30—16.45 Muzyka z płyt gramof. z W-wy, 16.45—17.15 Kącik dla najmłodszych talentów muzycznych (tr. z W-wy), 17.15—17.40 „Z krainy czarnych djamentów" wygł. prof. W. Dzięgirl (tr. z Katowic). 17.45—18.45 Słuchowisko dla dzieci z Krakowa p. t. „Złe czasy", następnie koncert dla dzieci z Warszawy, 18.45—19.10 Rozmaitości 19.10—19.25 Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi, odczyt progr. na dzień nast., 19.25—19.35 Płyty gramof z W-wy, 19.35—19.50 Prasowy dziennik radjowy (tr. z W-wy), 19.50—20.00 Płyty gramof. z Warsz., 20.00—20.15 Feljeton p. t. „Dzisiejszy teatr niemiecki" — wygł. Gerard Krause (tr. z Krakowa), 20.15—20.30 „Rząd a Dyktator 1830" wygł. pułk. H. Eile (tr. z W-wy). 20.30—22.00 Koncert muzyki lekkiej. Wyk. Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota (z Warszawy) i soliści z Wilna. Witold Jodko (cytra) i Sergjusz Konter (piosenki). 22.00—22.15 Feljeton p. t. „Niemka, Francuska, Polka", wygł. C. Jellenta, 22.15—22.35 Koncert kantora murzyńskiego Towje Hakohen La Rue (tenor) (tr. z W-wy), Na fortepianie towarzyszy Ignacy Włosławski (tr. z W-wy). 22.35—24.00 Komunikaty: meteor., polic., sport, oraz muzyka taneczna z Warszawy

Kryzys w Łodzi w roku 1845-ym.

Straszliwa nędza ludności. — Komitet pomocy bezrobotnym.-Wysłannik gubernatora w Łodzi

„Były czasy jeszcze okropniejsze, ale Łódź nie ginęła".

„Bywały czasy takie, bywały jeszcze okropniejsze, ale Rosja nie ginęła..."" — mówi słynny dziejopis rosyjski Karamzin w swej „Historji państwa rosyjskiego". Można strawestować powiedzenie Karamzina: **Bywały czasy takie, bywały jeszcze okropniejsze, ale Łódź nie ginęła.** Strasznym rokiem, rokiem głodu i klęski był dla Łodzi rok 1845 — a jednak Łódź pokonała wszystko, zmogła szereg kryzysów, oparła się zwycięsko zakusom pana Janczułłowym, proroctwu Róży Luxemburg — i **żyje.** Łódź. miasto głodnych i miasto nababów, płotek i rekinów, blasku i nędzy.

Przemysł łódzki począł się chylić do **upadku** już od r. 1842: współcześni widzieli przyczynę w **kontrabandzie przędzy i towarów z zagranicy** i usiłowali walczyć z kryzysem środkami represji kryminalnej i w ciągu 3 lat „**śledztwo idzie za śledztwem, wnioski za wnioskami i na tym koniec, jakby to potrafiło zaradzić złemu**", jak w jedynym ze swych memorjałów pisze Wąsowski, adjunkt kancelarji gubernjalnej warszawskiej, żarliwy Łodzi przyjaciel i ogromny żydożerca.

Prawdziwe przyczyny leżały głębiej. Miasto liczyło wówczas **22,000 ludności,** a pozbawionych pracy było 228 rodzin, liczących 600 osób: w 17 lat później w dobie katastrofy gospodarczej 63 r. dosłownie **co czwarty mieszkaniec Łodzi był na łasce losu.**

W 1845 r. stanęło w Łodzi przeszło tysiąc warsztatów tkackich.

Ludność fabryczna ciśniona niedostatkiem, na wszystko złe rzucić się gotowa, bez opieki i wsparcia pozostawioną być nie może"... — uchwaliła narada obywateli i fabrykantów u prezydenta 19 lutego.

Prezydent Traeger hojną ręką rozdawał wsparcia ze swej niewielkiej pensji, ale była to jedynie kropla w morzu niedostatku. Zawiązał się więc 19 lutego Komitet zbiórki z inicjatywy i pod przewodnictwem Traegera, złożony ze znakomitszych obywateli i fabrykantów: Geiera, Reimanna, Saengera, Wergatta, Zaltzmanna, Graebera, Quintscha, Freymonda, Maschkego, Taubnera, Schindlera, Richtera, Fr. Millera Kohla, Wihana, Sibera Tauscha, Frentzela i Hoffmanna (—wszystkich Niemców z wyjątkiem żyda Zaltzmanna): członkowie komitetu zebrali w ciągu kilku dni składek: w gotówce na zakup chleba, kartofli i soli 2333 zł. 3 gr., z czego **blisko** 2000 dali fabrykanci zgierscy (!) wiktuałów i drzewa na sumę 729 zł. Suma zebrana mogła według Wąsowskiego wystarczyć na 3 tygodnie.

Tymczasem egzekutor pracował: nie widział niczyich łez i z całą gorliwością ściągał zaległe podatki.

27 lutego przybył do Łodzi wydelegowany przez gubernatora warszawskiego Łaszczyńskiego adjunkt Wąsowski. Miał za zadanie: **zbadać stagnację w handlu wyrobami bawełnianemi, nędzę tkaczy i ogólny stan fabryk.**

Wąsowski odwiedził prezydenta miasta, zastał u niego naczelnika powiatu, przybyłego z Łęczycy, okazał im gubernatorskie komisorjum i prosił o zachowanie w tajemnicy celu jego przyjazdu aby się nie rozgłosiło między ludem. Wyszedł z ratusza, przedarłszy się z trudem przez tłum tkaczy, oblegających co dnia siedzibę panów Łodzi, i udał się do miasta. Napotkanych znajomych objaśniał, że **przyjechał aby kupić towar, korzystając z urlopu.**

„Przedsięwziąłem naocznie rozpoznać stan i powodzenie tkaczy, lecz niestety! wszystkie doniesienia miejscowej władzy okazały się najrzetelniejszemi"... — pisał, zdając nazajutrz sprawę swemu mocodawcy.

„Nędza pomiędzy tkaczami mianowicie przy ulicach Widzewskiej, Zarzewskiej, Wólczańskiej i Szlązaki zwanej, do najwyższego posunęła się stopnia. Tam tkacze mający dawniej po kilka i kilkanaście zatrudnionych warsztatów z których byt przyzwoity utrzymywało, stoja nieczynne, a oni nie mając najmniejszego zatrudnienia, zużywszy ostatki swojego zapasu, obdarci, wychudli i wynędzniali, chwiejący się z głodu — **żebrzą serc litościwych o wsparcie i tak sami jak ich familje siedzą w domach nieogrzanych— głodni, mając ręce i nogi odmrożone.** — U wielu tkaczy niemasz nawet pościeli, a ich dzieci w gałgany poobwijane siedzą na barłogu. — Serce się kraje z żalu wnijść do mieszkania i widzieć te istoty nieszczęśliwe, zaledwie z głodu mówić zdolne i co chwila zdaje się skonu oczekujące. W kilku podobnych mieszkaniach, znalazłem chorobę złożonych bez posiłku lub mających rany z odmrożenia".

U tkaczy przy ul. Piotrkowskiej nie znalazł Wąsowski takiej nędzy: byli zamożniejsi, utrzymywali się jako tako, cierpliwie czekali polepszenia sytuacji; w Pabjanicach nie było wcale kryzysu w Aleksandrowie, Ozorkowie i Zgierzu kryzys miał rozmiary i przebieg łagodny, jedynie w Konstantynowie natężenie przesilenia dorównywało Łodzi.

Akcję zbiórki ukończono, zakupiono za zebraną sumę wiktuałów poczem wybrano 7 członków komitetu podziału który też przeprowadził rozdział między najgłodniejszych.

W pierwszych dniach marca, gdy trzaskający mróz skuł ziemię w lodowe okowy, Magistrat rozdał za pozwoleniem gubernatora 100 sążni drzewa, 50 tkaczom — umorzono egzekwowany bez litości podatek kanonowy od zarobków.

Jak ratowano tkaczy łódzkich od głodowej śmierci w dalszym ciągu smutnego tego roku, o tem pomówimy kiedyindziej. Ratownictwem tem była **magistracka fabryka wyrobów bawełnianych** (muślinów, batystów, drelichów) dla zatrudnienia bezrobotnych **pierwsza i ostatnia antrepryza municypalizacji produkcji włókienniczej w Łodzi, jedyna w dziejach Królestwa i jedna z niewielu prób tego rodzaju w dziejach Europy w XIX stuleciu.**

Józef Litwin.

Unieruchomienie fabryk

Przerwa trwać będzie od 7 dni do 3 tygodni.

W dniu wczorajszym podaliśmy wiadomość o unieruchomieniu warsztatów przez większość fabryk łódzkich na przeciąg okresu świątecznego. Dziś możemy podać dokładny stan unieruchomienia wielkiego przemysłu w Łodzi.

Jak wiadomo, ogółem do wielkiego przemysłu należą 33 fabryki. Zarządy wszystkich fabryk wymówiły swym robotnikom, zamierzając przerwać pracę na dłuższy okres i dopiero w ostatniej chwili decyzja ta została zmieniona. Mimo wymówienia, niektóre fabryki nadal będą pracowały, ograniczając się jedynie do zatrzymania warsztatów na przeciąg 5 dni.

Na dłuższy okres zamykają się następujące fabryki:

Scheibler i Grohman na trzy tygodnie, firma Geyer — na 2 tygodnie, firma I. K. Poznański — od 22 grudnia do 7-go stycznia, M. Silberstein — od 22 grudnia do 3 stycznia. Firma Buhle — od wczoraj na 7 dni, firma S. Dancygier i S-ka — 7 dni, firma Bennich — na 7 dni, firma Hoffrichter — na czas jeszcze nieokreślony, firma Markus Kohn — na dwa tygodnie, firma Landau i Weile — 7 dni, firma Prussak — od 22 do 28 grudnia, firma Steinert — od 22 grudnia na 2 tygodnie, firma Schweikert — na czas jeszcze nieokreślony, firma Eisert — od 22 grudnia do 7 stycznia.

Wszystkie pozostałe zakłady przemysłowe, wbrew pierwotnemu zamierzeniu, przerywają pracę dopiero w dniu 24, w dzień wigilijny i podejmują ją w dniu 29 b.m.

Jak się nadto dowiadujemy, większość fabryk, które unieruchomiają swe warsztaty, da swym robotnikom zwrotne zaliczki, by umożliwić im przetrwanie okresu świątecznego.

Równocześnie z fabrykami wielkiego przemysłu, unieruchamiają swe warsztaty na okres świąteczny również wykończalnie i farbiarnie, znajdujące się w Łodzi.

Począwszy więc od dnia wczorajszego, bez pracy pozostała jedna trzecia robotników. W sobotę pracuje po raz ostatni przed świętami druga część, a od środy zamknięte będą wszystkie zakłady w Łodzi. (i).

No No Nanette

Wielki przebój sezonu w naturalnych kolorach — w tym rewja

Kobieta na Marsie

Zapowiada na święta „CASINO"

Tomaszów-Mazowiecki.

(Telefonem od własnego korespondenta).

—o—

Z ROBOTNICZEGO KOMITETU POMOCY BEZROBOTNYM.

Przed kilku dniami donosiliśmy o wystosowaniu przez bezrobotnych memorjału do województwa, w którym domagają się przyspieszenia rozdawnictwa rządowych doraźnych zasiłków zimowych.

W związku z powyższem odbyło się wczoraj ogólne zebranie bezrobotnych, na którem wybrany został komitet pomocy bezrobotnym, w składzie 10 osób i 5 zastępców, celem interwenjowania u odnośnych władz.

Komitet ten odbył już wspólną konferencje z delegatem rządowym p. Skowrońskim, kierownikiem eksp. starostwa p. Slosarskim i wiceprez. Weggim w sprawie robót publicznych.

W tych dniach wyjedzie najprawdopodobniej w tej sprawie delegacja do województwa.

JESZCZE O GRYPIE.

Epidemja grypy zataczająca w naszem mieście olbrzymie kręgi, wreszcie cokolwiek osłabła. Ilość chorych, leczących się w ambulatorjum, sięgająca ostatnio do 1000 osób, zmniejszyła się wczoraj do 790 osób. Ilość wyjazdów lekarzy kasowych na miasto dochodziła do 140.

Natomiast epidemia ta szerzy się w zastraszający sposób w okolicznych wsiach. Tam większa ilość zachorowań uwydatnia się w szkołach powszechnych gdzie prace zostały ostatnio przerwane, wskutek choroby nauczycielstwa i uczniów.

PLAGA KŁUSOWNICTWA.

W porze polowań wzmogło się znacznie w powiecie brzezińskim i opoczyńskim kłusownictwo, które jest istną plagą dla myśliwych. Między myśliwymi a kłusownikami dochodzi dość często do starć. W ubiegłym tygodniu miał miejsce taki wypadek, który zakończył się zranieniem kłusownika. Władze podjęły energiczną akcję zwalczania kłusownictwa.

PRZERAŻAJĄCA STATYSTYKA.

W miesiącach październiku i listopadzie zanotowano 75 zgonów. W tem z przypadających na październik 45 zgonów 6 osób zmarło na gruźlice, zaś na 35 zgonów w listopadzie 2 osoby zmarły na gruźlicę.

Łódź, 19 grudnia 1930

KURJER HANDLOWY

Łódź, 19 grudnia 1930

Uaktywnienie bilansu handlowego.

Obserwacja przebiegu konjunktury *w ostatnim kwartale* bieżącego roku daje wprost *żywą ilustrację* dla potwierdzenia teorji ekonomicznej — o wzajemnem oddziaływaniu na siebie: zewnętrznego bilansu płatniczego i wewnętrznego przebiegu konjunktury.

Gdy we *wrześniu r. b.* zaznaczył się — z przyczyn natury politycznej — silny odpływ dewiz i złota z banku centralnego — konjunktura gospodarcza przedstawiała się jeszcze wcale nienajgorzej.

Przez cały wrzesień, i jeszcze nawet w październiku, trwał wzrost zbytu i produkcji.

W tym samym jednakże czasie nastąpiło już pogorszenie na rynku pieniężnym, a skurczenie rezerw kruszczowo-dewizowych *zmusiło* Bank Polski do podniesienia stopy dyskontowej i restrykcyj kredytowych.

Jeśli te posunięcia banku centralnego nie spowodowały *natychmiast* odnośnego skurczenia obiegu pieniężnego — to przypisać to należy li tylko tej *przypadkowej okoliczności*, iż w tym samym okresie Skarb zmuszony był do wycofywania swych wkładów z Banku Polskiego.

Deflacyjne posunięcia banku centralnego *sparaliżowane* zostały w dużym stopniu przez inflacyjne działanie wycofywania rezerw skarbowych.

W rezultacie jednak otrzymaliśmy: *wzrost napięcia kredytowego i podniesienie przeciętnej stopy procentowej!*

W takim momencie powinien zacząć działać — *mechanizm międzynarodowego ruchu kapitałów!*

Rozpiętość stopy procentowej winna była powodować dopływ kredytów krótko — względnie długoterminowych, i odwrócić tem samem kierunek ruchu złota i dewiz zagranicznych.

Tak istotnie stało się w Niemczech, gdzie nietylko powstrzymany został odpływ kapitałów wewnętrznych, lecz zauważyć się daje nawet *dopływ* kredytów zagranicznych, czego widomym znakiem są *ostatnie zakupy złota w Londynie na rachunek Berlina.*

Jeśli Niemcy uskarżają się dzisiaj, że dopiero *wielka marża* zarobkowa skłoniła zachodnio-europejskie kapitały do przelania kredytów do Niemiec — świadczy to najwymowniej, że *opór nieufności* był bardzo wielki, że czynniki *niepewności politycznej* powodują nader poważne podrożenie *premji asekuracyjnej.*

Gorzej jest, gdy opory te stają się tak wielkie, że żadna różnica wysokości stopy procentowej, żadna marża zarobkowa — nie może ich już przezwyciężyć.

Gdy mechanizm stopy procentowej przestaje funkcjonwać — jakżeż wtenczas nastąpi wyrównanie ujemnego salda bilansu płatniczego — i czy wogóle ono nastąpi?

Jak już powyżej wzmiankowaliśmy — obserwacja rozwoju stosunków gospodarczych w Polsce, w ciągu ostatnich 2 miesięcy, jest bodaj najlepszą odpowiedzia na powyższe pytanie.

Zwyżka stopy dyskontowej (i kredytu długoterminowego) *nie* spowodowała naturalnego dopływu obcych kredytów.

Po kilku alternatywnych wykazach, w których figurowało niekiedy niewielkie dodatnie saldo, Bank Polski stwierdza za I dekadę grudnia ponowny odpływ dewiz za prawie 28 milionów złotych, a równocześnie — rzecz znamienna — *skurczenie* portfelu wekslowego o 21 milionów złotych i obiegu banknotów o — 58 miljonów złotych.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że to trwające wciąż kurczenie się obiegu musi w rezultacie spowodować *spadek siły nabywczej*, na wsi w pierwszym rzędzie a także i w miastach.

Zapełnione składy *muszą być za wszelką cenę sprzedane*—chociażby poniżej własnych kosztów produkcji (tak jak to ostatnio na rynku włókienniczym miało miejsce).

W ten sposób skurczenie obiegu pieniężnego musi powodować dalszy gwałtowny spadek cen hurtowych.

A ten spadek będzie trwał tak długo, aż *poziom cen stanie się w Polsce tak niski*, iż *eksport*, będzie rentowny.

Wtenczas dopiero, gdy dodatnie saldo bilansu hanlowego pokryje niedobory wypłat zagranicę — wtenczas dopiero może być mowa o odpływie ponownym złota do kraju.

Czyż jest to możliwe?

W chwili obecnej nasze saldo dodatnie bilansu handlowego jest pod tym względem stanowczo jeszcze *zbyt małe!*

Poziom cen, na jakim nastąpi to uaktywnienie bilansu handlowego będzie *zapewnie niesłychanie niski*, gdyż eksport polski składa się z artykułów masowych wszędzie wyrabianych (węgel, zboże, drzewo itp.), mało poszukiwanych i jakościowo też nie przedstawiających specjalnej wartości.

Czy to wydatne uaktywnienie bilansu handlowego kiedyś istotnie nastapi?

Najprawdopodobniej tak, gdyż równolegle z tym spadkiem cen postępować będzie *pauperyzacja* ludności, która automatycznie powodować musi kurczenie przywozu.

Musi więc ostatecznie nastąpić taki moment, kiedy nasze niedobory płatnicze wobec zagranicy pokryte zostaną przez dodatnie saldo bilansu handlowego!

Automatyzm wyrównawczy bilansu płatniczego jest niezawodnym regulatorem: praktyka okresu po-inflacyjnego we wszystkich prawie krajach wykazuje niezwykle precyzyjne funkcjonowanie tego regulatora.

Tylko, że działanie jego — pod względem społecznym — jest *twarde i niemiłosierne.*

Nie jest bowiem rzeczą obojętną, czy wysoka, czy też niska rozpiętość stopy procentowej wyreguluje bilans płatniczy danego kraju.

Nie jest także rzeczą obojętną, czy to wyrównanie nastąpi przez funkcjonowanie mechanizmu stopy procentowej, czy też dopiero przez zniżkę cen.

Najmniej zaś obojętnem jest *na jakim poziomie* cen nastąpi ostateczna regulacja obrotu pieniężnego z zagranicą, gdyż od tego momentu zależny jest ogólny poziom dobrobytu — płac, zarobków i zysków przedsiębiorstw — w danym kraju.

X. X.

Koniec kartelu przędzy bawełnianej?

Likwidacja kartelu doprowadziła do redukcji cen i do strat producentów.

Jak już donosiliśmy, 31 grudnia r.b. kończy się umowa obowiązująca zrzeszenia producentów przędzy bawełnianej w Polsce.

Rada kartelu przędzy bawełnianej stara się o przedłużenie umowy na dalsze trzy lata.

W tym celu zostały rozesłane do członków odpowiednie kwestjonarjusze.

Donosiliśmy, iż większa część napływających odpowiedzi jest pozytywna. Dowiadujemy się jednakże, że celem utrzymania kartelu przy życiu, konieczne jest należenie doń 93 proc. wszystkich przędzalń, dotychczas zaś za dalszem istnieniom kartelu opowiedziało się około 70 proc. przędzalników, przyczem z pośród pozostałych jest kilka przedsiębiorstw, odnoszących się przynajmniej narazie do propozycji rady kartelu negatywnie. Są to pomiędzy innemi większe przędzalnie, oraz przędzalnie zarobkowe. Rada wybrała specjalnych delegatów, którzy prowadzą pertraktacje z opornemi firmami. W skład tej delegacji wchodzą przedstawiciele spółek akcyjnych: Emil Haebler, Gustaw Geyer, I. K. Poznański, Adam Osser, i Karol Szteinert.

W związku z powyższą sytuacją trudno jeszcze decydować o losie kartelu. W wypadku, gdyby kartel się rozpadł, ceny przędzy uległyby redukcji, przyczem powtórzyłaby się sytuacja z 1929 roku, gdy sprzedawana była przędza o 5 proc. poniżej własnych kosztów. W związku z tem, iż dzisiaj ceny normują się przeciętnie na poziomie, który umożliwia 5-procentowy zarobek (na kilogramie), przemysł przędzalniczy traciłby miesięcznie sumę pół miljona. Dowiadujemy się, że gdyby nie udało się pozytywnie zakończyć pertraktacji ze wszystkimi firmami, kartel przekaże sprawę ministerstwu przemysłu i handlu. W każdym bądź razie powyższa komisja rady kartelowej z uwagi na zbliżający się termin wygaśnięcia umowy, winna w najbliższych dniach zakończyć swoje prace.

C.

Giełda pieniężna.

Na wczorajszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było bardzo małe, przy usposobieniu niejednolitem. Dolarem gotówkowym obracano po kursie 8.89 i trzy czwarte. Wypłata telegraficzna na Nowy Jork 8.923. Notowano dewizy: Bruksela — 124.66, Gdańsk — 173 i jedna czwarta, Amsterdam — 359.30, Londyn — 43.33 i pól, Nowy Jork — 8.914, Paryż — 35.06, Praga — 26.46, Zurych — 173.15, Wiedeń — 125.63, Medjolan — 46.72. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 212.78. W obrotach prywatnych dolarem gotówkowym obracano po 8.899. Rubel złoty — 4.68 i trzy czwarte, srebrny — 1.91, bilon — 0.82, czerwoniec — 4.15.

AKCJE. Na rynku akcyjnym silnie zwyżkowały akcje Haberbuscha, pozostałe zaś utrzymały swe kursy. Większych tranzakcyj dokonano akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski — 154.75—155—154.50, Bank Zachodni — 70, Sole Potasowe — 93, Lilpop — 20, Starachowice — 13.50, Haberbusch — 106.50.

PAPIERY PROCENTOWE. Na rynku papierów procentowych państwow. tendencja panowała nieco słabsza, w dziale prywatnych natomiast było większe ożywienie i tendencja mocniejsza. Notowano: 4 proc. poż. inwest. (serje)— 101, zwykłe — 98, 5 proc. poż. dolarowa — 54.50, 3 proc. budowlana — 50, 5 proc. konwers. — 50, 6 proc. dolarową — 68, 7 proc. stabiliz. — 78, 10 proc. kolejowa — 102.50, 8 proc. obl. Polsk. Banku Komunaln. (3 em.) — 93, 4 i pół proc. listy ziemskie — 51 i 51.50, 5 proc. m. Warszawy — 56.50, 8 proc. m. Warszawy — 71.50—71.12—71.25, 8 proc. m. Częstochowy — 63, 6 proc. obl. m. Warszawy z 1926 r. (8 i 9 em.) — 50.

W notesiku businessmana.

Łódź, 19 grudnia

NORMALIZACJA MATERJAŁÓW BUDOWLANYCH postępuje naprzód. W tych dniach odbyły się posiedzenia podkomisyj Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, które uchwaliły projekty norm okien futrynowych, konstrukcji okien krosnowych i konstrukcyjnych rysunków drzwi zewnętrznych, projekt warunków odbioru cegły palonej oraz projekty programu normalizacji rysunków żelbetowych i normy cegły sylikatowej. Uchwały te przekazano komisji budowlanej, która przedłoży je z kolei do zatwierdzenia ostatecznego Komitetowi Normalizacyjnemu.

SALDO DODATNIE bilansu handlu zagranicznego w listopadzie b. r. wyniosło 32.031 tys. zł. Wywieziono 1.786.812 tonn towarów, wartości 195.877 tys. zł., a przywieziono 301.158 tonn, wartości 163.846 tys. zł. W porównaniu z październikiem wywóz zwiększył się w wadze o 34.418 tonn, w wartości natomiast zmniejszył się o 11.998 tys. zł. Przywóz zmniejszył się w wadze o 29.949 tonn, a w wartości o 38.355 tys. zł. Zmiany w przywozie wyraziły się głównie w spadku importu surowców włóknistych, przędzy i tkanin, surowców hutniczych, maszyn i aparatów środków komunikacyjnych, chemikalji, skór i futer. W eksporcie zmniejszył się wywóz artykułów spożywczych, zwierząt żywych, drewna i olejów smarowych. Wzrósł zaś wywóz skór surowych, pierza i puchu oraz nasion.

RADA ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI na posiedzeniu w dn. 13 i 14 b. m. powzięła szereg uchwał odnośnie polityki kredytowej. Uznała mianowicie za wskazane, aby kasy dla zachowania płynności utrzymywały rezerwy kasowe w wysokości przynajmniej 5 proc. wkładów i aby posiadały niewyczerpany kredyt redyskontowy w Banku Polskim przynajmniej w wysokości 7 proc. wkładów; aby kredyt jednego klijenta nie przekraczał 2 procent wkładów.

SYNDYKAT NAFTOWY złożył magistratom wszystkich większych miast prowincjonalnych oferty na sfinansowanie budowy dworców dla komunikacji autobusowej. Wzamian za to Syndykat żąda wyłącznego prawa sprzedaży benzyny i smarów na dworcach.

MINISTERSTWO SKARBU zarządziło celem częściowego osiągnięcia preliminowanych wpływów budżetowych z podatku majątkowego dalszy częściowy pobór zaległości z tego tytułu. Płatnicy II i III grupy kontyngentowej od 5 stopnia skali podatkowej wzwyż zapłacić mają w terminie do 28 lutego 1931 r. nową ratę w wysokości 0,3 proc. od wartości majątku, przyjętej prawomocnie za podstawę wymiaru podatku.

POBÓR PODATKU KOMUNALNEGO od zaprotestowanych weksli nie może być — jak domagają się tego zainteresowane sfery — zaniechany, ponieważ jest on ustanowiony z mocy samej ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, niezależnie od uchwał gmin. Zawieszenie tego podatku może nastąpić jedynie w drodze nowej ustawy.

ZALEGŁOŚCI PODATKOWE DOSTAWCÓW RZĄDOWYCH mają być w myśl okólnika min. skarbu potrącane z należności przypadającej dostawcy od rządu. Okólnik poleca w tym celu każdorazowo przed wypłatą rachunku dostawcy zbadać w urzędzie skarbowym i opłat skarbowych, czy dostawcy nie zalegają w uiszczaniu podatków państwowych.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY"

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą.

CEGIELNIANA 15, tel. 129-30, dawniej Wólczańska 17.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty były zwiększone przy usposobieniu spokojnem. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa: żyto 18.75—19.25, pszenica 26.75—27.75, owies jednolity—23—24, jęczmień na kaszę 20—21, browarny 25—26, mąka pszenna luksusowa 60—70, mąka pszenna 4/0—50—60, żytnia według typu przepis. 35—36, otręby pszenne szale 16—17, pszenne średnie 14—15, otręby żytnie 11.25—11.75, kuchy lniane 29.50—3050, rzepakowe — 20—21, groch polny jadalny 27—30, groch Victoria 32—38, koniczyna czerwona 180—250, biała 330—440.

18-tu komorników w Łodzi.

Nowy podział miasta na rewiry.

Wobec powiększenia dotychczasowej liczby komorników sądowych w Łodzi, w dniu wczorajszym prezes sądu okręgowego p. Bełżyński, podpisał zarządzenie o nowym podziale Łodzi na rewiry komornikowskie, który wejdzie w życie już za kilkanaście dni, bo od 1 stycznia r. p.

Nowy podział Łodzi na rewiry komornikowskie ustalony został w sposób następujący:

Rewir I, przydzielony komornikowi Leonardowi Naborowskiemu, ul. Główna 17.

Rewir II, przydzielony komornikowi Bronisławowi Pingielskiemu, z siedzibą w Łodzi, przy ul. Południowej 20.

Rewir III, przydzielony komornikowi Kazimierzowi Suzinowi, z siedzibą w Łodzi, przy ul. Mielczarskiego 14.

Rewir IV, przydzielony komornikowi Stefanowi Zajkowskiemu, z siedzibą w Łodzi przy ul. Traugutta 10.

Rewir V, przydzielony komornikowi Adamowi Łagodzińskiemu, z siedzibą w Łodzi przy ul. Kilińskiego 55.

Rewir VI, przydzielony komornikowi Leonowi Wąsowskiemu, z siedzibą w Łodzi, Narutowicza 10.

Rewir VII, przydzielony komornikowi Stefanowi Górskiemu, z siedzibą w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 9.

Rewir VIII, przydzielony komornikowi Janowi Jabczykowi, z siedzibą w Łodzi przy ul. Południowej 20.

Rewir IX, przydzielony komornikowi Zygmuntowi Makowskiemu, z siedzibą w Łodzi przy ul. Narutowicza 49.

Rewir X, przydzielony komornikowi Feliksowi Harasimowiczowi (bez ustalenia siedziby).

Rewir XI, przydzielony komornikowi Stanisławowi Stopczyńskiemu, z siedzibą w Łodzi, przy ul. 11 Listopada 51.

Rewir XII, przydzielony komornikowi Adamowi Jaroszyńskiemu, z siedzibą w Łodzi, przy ul. Piramowicza 7.

Rewir XIII, przydzielony komornikowi Tomaszowi Chorzelskiemu, z siedzibą w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67.

Rewir XIV, przydzielony komornikowi Stanisławowi Dulkowskiemu, z siedzibą w Łodzi, przy Al. I Maja 34.

Rewir XV, przydzielony komornikowi Janowi Rzymowskiemu, z siedzibą w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 67.

Rewir XVI, przydzielony komornikowi Józefowi Tomaszewskiemu, z siedzibą w Łodzi, przy ul. Zachodniej 36.

Rewir XVII, przydzielony komornikowi Rafałowi Sakkilari, z siedzibą w Łodzi, ul. Karola 30.

Rewir XVIII, jak dotychczas, przydzielony jest komornikowi Alojzemu Gałczyńskiemu, z siedzibą w Łodzi, przy ul. Mielczarskiego 14. Rewir ten obejmuje cały łódzki okręg sądowy wyłącznie w odniesieniu do spraw egzekucyj nieruchomości.

Bił i torturował ojca.

Wyrodny syn został skazany na rok więzienia

Stanisław Zakrada, mieszkaniec Wiskitna pod Łodzią, od lat już wyczekiwał śmierci swego ojca, chcąc objąć po nim całe gospodarstwo rolne.

Stary Zakrada był jednak krzepkim mężczyzną i choć w ostatnich czasach chorował, mimo to trzymał się jeszcze wcale nieźle.

Synalek, chcąc go się już wreszcie pozbyć, począł się nad nim znęcać. Gdy wracał wieczorem z knajpy, udawał pijanego, związywał ojca łańcuchami i **smagał go batem z ołowianą gałką tak długo dopóki ten nie tracił przytomności**

Nazajutrz Stanisław, w obawie przed policją, wyrażał skruchę.

— Przebacz mi, ojcze — mówił, padając przed starcem na kolana — Byłem pijany. To się już więcej nie powtórzy.

I starzec milczał. Wstyd mu zresztą było przed sąsiadami i w ich obecności nie występował nigdy przeciwko synowi.

Tymczasem młodzieniec z miesiąca na miesiąc stawał się coraz okrutniejszy. Zdarzały się wypadki, iż przez szereg dni

morzył ojca głodem,

dostarczając mu tylko do picia brudnej wody i skuwał go na całą noc łańcuchami, kneblując mu usta, by nie mógł krzyczeć.

Gdy starzec począł mu grozić policją, Stanisław oświadczył, że gdy wniesie przeciwko niemu skargę, to go zabije.

Stary Zakrada, mimo tej groźby, którejś nocy wykradł się z zagrody i udał się na posterunek policyjny. Opowiedział on wówczas szczegółowo o swej martyrologji.

— Wdrożono dochodzenie.

W zagrodzie znaleziono łańcuchy, któremi Stanisław

skuwał swego ojca

i bat z ołowianą gałką. Załączono te narzędzia tortur do aktów śledczych, jako dowody rzeczowe.

Stanisława aresztowano.

Na sprawie sądowej nie przyznał się on do winy i twierdził, iż

ojciec umyślnie go oskarżył

o znęcanie się nad nim, szukając pretekstu do wydziedziczenia. Stary Zawada, opowiadając ze łzami w oczach o swej niedoli, wskazywał na jeszcze niezabliźnione rany.

— Wstyd mi, mówił — że to mój syn. Wolałbym lepiej leżeć w grobie, niż przeżyć te wszystkie męki.

Zeznania świadków brzmiały wyraźnie na niekorzyść oskarżonego. Nie byli oni nigdy wprawdzie obecni przy torturach, lecz **nieraz słyszeli w nocy rozdzierające krzyki.**

Sąd wyniósł wyrok, mocą którego Stanisław Zakrada został skazany na rok więzienia.

Dźwiękowy Teatr Swietlny

CASINO

Dziś i dni następnych!

„Król Gór"

potężny dramat erotyczny.

W rolach głównych niezapomniana para kochanków z filmu „Burza"

John Barrymore, Camilla Horn, Victor Varkonyi.

Porywająca treść! Koncertowa gra! Artyczkawe tło!

Nadprogram: Dodatek dźwiękowy i aktualności krajowe.

Początek 4.30, 6, 8, 10 w., w soboty i niedziele poranki od godz 12-ej po cenach najniższych.

Weksle, które... zginęły.

Sąd uniewinnił urzędnika kasy oszczędnościowej.

W komunalnej kasie oszczędności powiatu łódzkiego zginęło osiem weksli na sumę 1.320 zł.

Zarząd wszczął w tej sprawie energiczne dochodzenie. Ponieważ wszelką korespondencję podejmował urzędnik kasy Antoni Dobrowolski, a zaginione weksle miały nadejść drogą pocztową, zażądano od niego wyjaśnień.

Dobrowolski oświadczył, iż

weksli tych nie widział

i nie może powiedzieć, co się z nimi stało.

W czasie jego nieobecności odbierali korespondencję bieżącą inni urzędnicy, za których nie mógł odpowiadać.

Zarząd kasy oszczędności uznał te tłumaczenia

za niewystarczające.

Skierował on całą sprawę do policji, oskarżając Dobrowolskiego o przywłaszczenie weksli.

Władze przeprowadziły śledztwo i w rezultacie

postawiły Dobrowolskiego w stan oskarżenia.

W dniu wczorajszym stanął on przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał pod przewodnictwem sędziego Arnolda, w asyście sędziów Jesionowskiego i Taubenszlaka.

Oskarżony na sprawie nie przyznał się do winy. Twierdził on, iż gdy go posądzono o niedbałe spełnianie swych czynności, w obawie o stratę posady wniósł do kasy pełną sumę pieniężną, pokrywając w ten sposób część strat, wynikłych z powodu zaginięcia weksli. Postępek ten być może wydał się członkom zarządu podejrzany, lecz on się tych podejrzeń nie obawiał, gdyż

miał czyste sumienie.

Zeznania świadków nie wniosły do sprawy żadnych konkretnych danych na niekorzyść oskarżonego.

Sąd, po wysłuchaniu mowy prokuratora i adwokata Bellera, wydał wyrok, mocą którego Dobrowolski został uniewinniony.

Rozporządzenie o zmianie nazwisk

zostało ogłoszone przez ministra spraw wewnętrznych.

Warszawa, 18 grudnia.

Minister spraw wewnętrznych ogłosił rozporządzenie o zmianie nazwisk hańbiących, ośmieszających lub nielicujących z godnością człowieka.

W myśl tego rozporządzenia za nazwiska hańbiące uważać należy nazwiska pochodzące od słów używanych w potocznem języku wyrażające o kimś ujemne mniemanie o jego moralności, wartości, nazwiska o brzmieniu powodującem ośmieszenie noszącego je, wreszcie nazwiska pochodzące od nazw, ze świata roślinnego, zwierzęcego lub przedmiotów, które ze względu na ich charakter narażają osoby je noszące na żartobliwe uwagi otoczenia. Podanie o zmianę nazwiska podlega opłacie 3 zł. a akt zaświadczający o zmianie nazwiska podlega opłacie 200 zł. jednak władze mogą opłatę tę zniżyć lub całkowicie od niej uwolnić petenta, zależnie od jego stanu majątkowego. Rozporządzenie prawomocne jest z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym terenie Rzeczypospolitej do dnia 23 stycznia 1940 r.

Upadłości i nadzory

W marcu r.b. **Arja Wolman,** prowadzący przedsiębiorstwo hurtowej sprzedaży konfekcji męskiej w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej nr. 22, oraz filję z detaliczną sprzedażą przy ul. Nowomiejskiej nr. 2, wniósł do sądu podanie o odroczenie wypłat. Bilans, sporządzony na dzień 26 marca 1930 r. zamknięty był sumą 26. 3. 1930 r. zamknięty był sumą 320.000 zł., w tem kap. 114.000 zł. reszta zobowiązań w kwocie 206.000 zł. znalazła pokrycie po stronie aktywów w pozycji towarów, oszacowanych na sumę 282.000 zł.

Pomimo przychylnej opinji biegłego sąd okręgowy w Łodzi odmówił udzielenia odroczenia wypłat Wolmanowi.

Wolman zaskarżył powyższy wyrok. Sąd Apelacyjny, przychylając się do jego skargi apelacyjnej, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi uchylił i udzielił Wolmanowi odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy.

Po upływie trzechmiesięcznego trwania nadzoru, Wolman zwrócił się do sądu z prośbą o otwarcie postępowania układowego, powołując się na trwający kryzys i zniżkę cen towarów, wobec czego poniósł on znaczne straty i nadwyżka bilansowa, jak to stwierdza nadzorca sądowy wynosi obecnie tylko 5.000 zł.

Propozycje układowe przedstawił następujące: spłata wszystkich wierzycieli 70 proc. ich należności w czterech ratach, a mianowicie: pierwsza 20 proc., płatna po upływie sześciu miesięcy od wyroku prawomocnego, zatwierdzającego układ, druga w wysokości 15 proc., trzecia 20 proc. i czwarta 15 proc. w odstępach sześcio miesięcznych.

Sąd na ostatniej sesji zarządził otwarcie postępowania układowego.

★

Firmie **„Fabryka Wyrobów Wełnianych Treszczański, Gliksman i S-ka"**, Spółka Akcyjna w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 63 w marcu r. b. ogłoszono upadłość, chwilę otwarcia upadłości oznaczając tymczasowo na dzień 3 lutego 1930 r., syndykami tymczasowymi mianowano adwokata Zygmunta Lewartowicza i kupców Maurycego Traumana i Jonasa Rozena.

Zebrani wierzyciele upadłej firmy w dniu 27 listopada r.b. zawarli związek wierzycieli, wybierając na syndyków ostatecznych dotychczasowych syndyków tymczasowych, a mianowicie adwokata Lewartowicza, Maurycego Traumana i Jonasa Rozena.

★

W sprawie upadłości **Szaji Frydlendera,** ogłoszonej w dniu 17 października r. b., w której chwilę otwarcia upadłości oznaczono na dzień 17 stycznia r.b. tymczasowo, sędzia komisarz złożył sądowi wniosek, że, jak wynika z przeglądu ksiąg handlowych upadłego, Frydlender winien być pociągnięty do odpowiedzialności za podstępne bankructwo, wobec czego prosił o mianowanie biegłego księgowego, dla dokładnego zbadania ksiąg upadłego.

Sąd, uwzględniając wniosek Sędziego, postanowił mianować biegłym Maksymiljana Konińskiego, celem dokonania ekspertyzy ksiąg handlowych upadłego Frydlendera.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

Liverpool, 17 grudnia.

Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 5.09, luty 5.14, marzec 5.19, kwiecień 5.35, maj 5.31, czerwiec 5.36, lipiec 5.41, sierpień 5.45, wrzesień 5.49, październik 5.51, listopad 5.56, grudzień 5.09, Loco 5.24.

Liverpool, 17 grudnia.

Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 7.31 marzec 7.44, maj 7.36, lipiec 7.82, październik 7.18, grudzień 7.31

Aleksandrja, 17 grudnia.

Bawełna egipska—zamknięcie. Sakellaridis: styczeń 14.14, marzec 14.65, maj 15.18, lipiec 15.64, listopad 16.67 Ashmouni: luty 10.34, kwiecień 10.55, czerwiec 10.84, październik 11.35, grudzień 10.13.

Nowy Jork, 17 grudnia.

Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 9.81, grudzień 9.81 Loco 9.95. Kontrakty: styczeń 9.84, luty 9.97, marzec 10.14, kwiecień 10.23, maj 10.40, czerwiec 10.46, lipiec 10.70, sierpień 10.72, wrzesień 10.72, październik 10.85, grudzień 9.87.

Nowy Orlean, 17 grudnia.

Bawełna amerykańska — zamknięcie: styczeń 9.82, marzec 10.07, maj 10.42, lipiec 10.52, październik 10.82, grudzień 9.77 Loco 9.64.

Straszny wybuch we Francji

100 robotników pod gruzami zawalonej fabryki.

Dotychczas wydobyto 7 zabitych i 12 rannych

Paryż, 18 grudnia.
(Telegram własny).

Niedaleko Toulonu pod Saint Gaudens w Mancioux nastąpiła wczoraj straszna katastrofa w tutejszej fabryce chemicznej. Wskutek potężnej eksplozji WYLECIAŁA W POWIETRZE CAŁA FABRYKA I WSZYSTKIE ZABUDOWANIA FABRYCZNE.

Zamieszkali w z[illegible]owaniach fabrycznych robotnicy w [illegible]czbie 100 ludzi zostali całkowicie zasypani pod gruzami. Część z nich zdołała o własnych siłach wydostać się z pod gruzów. Zaalarmowana wybuchem ludność przybyła z okolicznych wsi, by ratować zasypanych robotników.

Przybył również oddział wojska z Toulonu i straż ogniowa.

Z pod gruzów i pogiętych maszyn wydobyto 12 ciężko rannych robotników i kilkadziesiąt mniej rannych oraz 7 zabitych. Dotychczas jeszcze około 40 robotników znajduje się pod gruzami, jednak prace nad uprzątaniem trwają w dalszym ciągu.

Strejk w fabrykach monopolowych

został zażegnany.

Warszawa, 18 grudnia.

Strejk włoski, jaki wybuchł onegdaj w fabrykach monoopolu tytoniowego i spirytusowego został zlikwidowany. Robotnicy po otrzymaniu od dyrekcji gratyfikacji w wysokości 5-dniowego zarobku przystąpili do pracy i nie dali posłuchu agitatorom, którzy bezskutecznie usiłowali doprowadzić do wybuchu zatargu.

Sąd klubowy B. B.

Warszawa, 18 grudnia.

W klubie B. B. W. R. ukonstytuował się wczoraj sąd klubowy. Przewodniczącym został wybrany senator Ewert, zastępca senator Loewenherz a sekretarką senatorka Hubicka.

Linje kolejowe

oczyszczone z zasp śnieżnych.

Warszawa, 18 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Sytuacja śnieżna na kolejach poprawiła się znacznie w ciągu ostatniej doby. powstały wskutek zawieruchy śnieżnej, w ostatnich dniach zostały sprzątnięte. Jedynie tylko w Dyrekcji Radomskiej pługi śnieżne kursowały na linji Sarny—Równe, Kowel — Brześć. Linja wąskotorowa Orańczyce — Prużany w Dyrekcji Wileńskiej, która była zasypana śniegiem, została oczyszczona z zasp i w dniu 17-ym b. m. o godz. 5-ej popołudniu ruch na tej linji został wznowiony. Temperatura przeciętnie wynosiła — 4, a jedynie w Dyrekcji Radomskiej i Wileńskiej—10.

Briand broni

Ligi narodów.

Paryż, 18 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Briand, przemawiając na bankiecie komitetu republikańskiego dla spraw handlu i przemysłu, powiedział między innemi, iż pozostawać będzie niewzruszenie na stanowisku, mimo ataków, których jest przedmiotem. Minister zaznaczył, iż polityka jego znajduje poparcie w większości kraju, wskazał na pokojowe tendencje Francji i wspomniał o wysiłkach jej zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa kraju. Dalej wskazał minister na praktyczne znaczenie paktu paryskiego i podniósł siłę moralną Ligi Narodów. Podkreśliwszy znikome wyniki, jakie dają wojny, Briand zaznaczył, iż kontynuować będzie dzieło pokoju aż do ostatniego tchu.

— Z Tokio donoszą iż władze sowieckie zamknęły oddział władywostocki Banku Koreańskiego do czasu zapłacenia przezeń grzywny w wysokości 2.600 00 rubli za rzekome nielegalne tranzakcje walutowe. Akcja władz sowieckich jest tu uważana za dowód chęci uniemożliwienia bankom zagranicznym sprawowania czynności na terytorjum sowieckiem.

Stowarzyszenie Wierzycieli
dla Ochrony Handlu i Przemysłu
zaprasza wszystkich wierzycieli firmy
Fr. Kaszewski — Gniezno
na zebranie, które odbędzie sie dziś, w piątek dn. 19-go b. m. o **godz. 7-ej** wiecz. w lokalu Stowarzyszenia (ul. Narutowicza 32).

Pociąg najechał na autobus.

17 pasażerów rannych.

Wilno, 18 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Dziś na szlaku kolejowym Wołkowysk Centralny Miasto wydarzyła się katastrofa. Mianowicie pociąg podmiejski nr. 2132 najechał i rozbił przejeżdżający przez tor autobus pasażerski. 17 pasażerów autobusu zostało poranionych w tem 9 ciężko. Pierwszą pomoc udzielono rannym w pobliskim szpitalu sejmikowym, skąd ciężko poszwankowanych odwieziono do szpitala kolejowego w Wilnie. Kilku rannym osobom amputowano ręce i nogi. Szofera sprawcę katastrofy aresztowano.

Elektryczna torpeda.

Nowy sensacyjny wynalazek wojenny.

New York, 18 grudnia.
(Telegram własny)

Mimo szeregu paktów rozbrojeniowych i układów pokojowych, praca wynalazców nad skonstruowaniem nowych środków do walki nie ustaje. Wojskowe władze amerykańskie zdobyły ostatnio nowy wielki wynalazek, którym jest elektryczna torpeda. Fachowcy uważają wynalezienie jej za nadzwyczajny sukces, albowiem elektryczna torpeda będzie stanowiła w przyszłej wojnie bardzo niebezpieczną broń. Dotychczasowe torpedy pędzone były, jak wiadomo, pod wodą powietrzem, przyczem można było zaobserwować brzeg torpedy. Obecne torpedy mogą być wypuszczane bez zwrócenia na siebie uwagi.

SPORT

Ł. K. S. — A. Z. S. w Łodzi

w nadchodzącą niedzielę przy ul. Drewnowskiej.

W dniu wczorajszym nadeszła do ŁKS-u odpowiedź w sprawie meczu koszykówki o mistrzostwo Polski ŁKS — AZS, który jak wiadomo został nieprawnie wyznaczony na niedzielę w Warszawie.

Zarząd po rozpatrzeniu listu ŁKS-u unieważnił poprzednią uchwałę i mecz ten wyznaczył w Łodzi na nadchodzącą niedzielę.

Zawody te odbędą się w sali sportowej przy ul. Drewnowskiej o godz. 11-ej przed południem. Na sędziego tego meczu wyznaczony został przez PZGS łodzianin sierż. Skrzetowski. Jak się dowiadujemy drużyna łódzka wystąpi do tej decydującej rozgrywki w następującym składzie:

Gapińska, Sylberżanka, Ejbuszycówna, Mawilska i Głażewska.

Po tem decydującem spotkaniu odbędą się następujące mecze towarzyskie: siatkówka męska: ŁKS — WKS oraz koszykówka męska: ŁKS—WKS.

Mecze o puhar „Expressu"

odbędą się wiosną 1931.

Spotkania w piłkę nożną klubów fabrycznych **o puhar „Expressu"** zostały odłożone na wiosnę z powodu niesprzyjających warunków atmosferycznych.— Na czele tabeli znajduje się WIM-a, dalsze miejsca zajmują Kruschender, Zjednoczone.

Start motocyklistów

w barwach innego klubu.

Polski Związek Motocyklowy uchwalił, że zawodnicy, którzy zmienili swą przynależność klubową, mogą startować w barwach klubu, do którego wstąpili nie wcześniej, niż po upływie 12 miesięcy od chwili wstąpienia do danego klubu.

W wypadku jednak o ile klub, z którego zawodnik wystąpił udzieli zezwolenia start w barwach nowego klubu nastąpić może po upływie miesiąca od chwili wystąpienia.

Nadzwyczajne walne zebranie Ł.O.Z.P.P.

W dniu jutrzejszym odbędzie się w lokalu YMCA przy ul. Piotrkowskiej 89 nadzwyczajne walne zebranie Łódzkiego Okręgowego Związku Ping-Pongowego. Początek zebrania o godzinie 6-ej.

Mistrz Węgier

poraz drugi pokonany w Polsce.

Bokserski mistrz drużynowy Węgier FTC rozegrał w drodze powrotnej do Budapesztu spotkanie bokserskie w Katowicach z tamtejszym BKS-em. Mecz zakończył się zwycięstwem BKS-u w stosunku 13:5. Dwa punkty w wadze ciężkiej uzyskał BKS walcowerem, wskutek niestawienia się węgra do walki.

Pomocnicze boisko

hokejowe w Krynicy.

Wobec zwiększającej się stale liczby zgłoszeń na mistrzostwa hokejowe świata w Krynicy (1—8 lutego 1931 roku), PZHL telegraficznie zwrócił się do Krynicy o przygotowanie jeszcze jednego (trzeciego) boiska hokejowego o charakterze pomocniczym. Organizatorzy obawiają się, że wykończone uprzednio dwa boiska (reprezentacyjne i boczne) nie podołają wzmożonemu zapotrzebowaniu na treningi kilkunastu reprezentacyj państwowych.

Trzecie boisko mieścić się będzie naprzeciwko stadjonu głównego, po drugiej stronie ul. Dojazdowej prowadzącej do pensjonatu „Lwigród".

Exposè hr. Karolyi'ego

o polityce zagranicznej Węgier.

Budapeszt, 18 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Rząd powitał wczoraj w swem gronie nowomianowanego ministra Spraw Zagranicznych hr. Juljusza Karolyi. Odpowiadając na powitanie minister Karolyi zaznaczył, iż kontynuować będzie dotychczasową węgierską politykę zagraniczną. Dążeniem Węgier jest, by w drodze pokojowej, naprawione zostały krzywdy oraz niesprawiedliwości. Kryzys ciążący obecnie na całej Europie nie da się inaczej pokonać, jak przez usunięcie jego przyczyny, którą jest utrzymywanie narzuconych warunków. Utrzymywanie różnic istniejących między poszczególnemi krajami spowodować może w następstwie tylko rozgoryczenie i niezadowolenie miljonowych rzesz. Zagranica coraz lepiej to rozumie, nie mniej jednak liczni jeszcze są ci którzy obawiają się, iż usuwanie tego zła może nastręczyć trudności. Trudności te jednak stanowią znacznie mniejsze niebezpieczeństwo niż utrzymanie istniejących warunków. Bez środków naprawy tego stanu rzeczy nie można oczekiwać przyszłego pomyślnego rozwoju Europy i całego świata cywilizowanego. Pod tym względem jestem pesymistą — mówił minister — trudności nie zniechęcają mnie, jednak lecz skłaniają do wzmożenia wysiłków w celu urzeczywistnienia aspiracji pokojowych Węgier.

Król albański

żeni się z siostrą króla Bułgarji.

Wiedeń, 18 grudnia.
(Polska Agencja Telegraficzna).

Dzienniki wiedeńskie donoszą z Tirany, że krążą tam pogłoski o planowanych zaślubinach króla albańskiego Zogu I z księżniczką Eudoksją, siostrą króla Borysa bułgarskiego. Do tych planów matrymonjalnych odnosi się Rzym życzliwie. Trudność stanowią tylko kwestje wyznaniowe ponieważ Zogu jest muzułmaninem.

Z treningowego obozu

hokejowego w Katowicach

Na obozie treningowym w Katowicach zaprawa narazie jeszcze nieco szwankuje wskutek braku czołowych graczy Warszawy (Adamowski, Tupalski, Szenajch, Pastecki) i Lwowa Mauer, Sabiński). Nadto nie przyjechał jeszcze trener kanadyjski Farrow. Rozegrano szereg meczów treningowych, podczas których wyniki były następujące: team A-team B 1:1, team — team B 1:2, team A — kurs instruktorski 2:2 5:1. Wśród graczy na wyróżnienie zasługują Stogowski, Henerling, Kowalski, Krygier i Kasprzak. Tych pięciu graczy oraz pięciu wymienionych poprzednio wejdzie chyba w skład naszej reprezentacji, choć następne treningi mogą jeszcze wyłonić szereg innych talentów. Do takich należy jeszcze Materski, Godlewski, Żebrowski i inni.

Kalendarzyk motocyklowy na rok 1931.

Polski Związek Motocyklowy ustalił następujący kalendarzyk imprez motocyklowych na rok 1931 o charakterze ogólnopolskim: 24 i 25 maja: raid Warszawa — Wilno, 28 czerwca: Grand Prix Polski, 12 lipca: motocyklowy bieg na przełaj, 9 — 16 sierpnia: raid dookoła Polski, 20 września: wyścig płaski.

Reprezentacja hokejowa

Anglii chce grać w Polsce.

Angielski Związek Hokejowy wyraził chęć rozegrania w drodze na mistrzostwa świata w Krynicy (1—8 lutego 1931 roku) spotkania z teamem polskim. Bardzo ciekawy ten mecz dojdzie przypuszczalnie do skutku w ostatnich dniach stycznia na sztucznym torze w Katowicach.

Nieście pomoc najbiedniejszym!

IMPERIAL CHEMICAL INDUSTRIES LTD.
LIGHTNING FASTENERS
LONDON, S.W. 1.

SPINACZE BŁYSKAWICZNE

POLECAJĄ: SPINACZE BŁYSKAWICZNE DLA ŚNIEGOWCÓW, GETRÓW, ODZIEŻY SPORTOWEJ, GALANTERJI SKÓRZANEJ, AKCESORJI AUTOMOBILOWYCH etc. etc.

OSTRZEGAJĄ: PRZED IMITACJAMI, KTÓRE ŁATWO ULEGAJĄ PSUCIU I RDZEWIENIU.

KAŻDY ORYGINALNY ANGIELSKI SPINACZ ZAOPATRZONY JEST MARKĄ FABRYCZNĄ, JAK TO WSKAZUJE RYSUNEK.

WYŁĄCZNE PRZEDSTAWICIELSTWO NA POLSKĘ I W. M. GDAŃSK

A. Aronson S-wie
1 Pl. Żelaznej Bramy
WARSZAWA.

MACA MASZYNOWA codziennie świeża
Mąka macowa. Zacierki jajeczne
SUCHARKI na wzór KARLSBADSKICH
poleca znana CUKIERNIA N. WEINBERGA
PIOTRKOWSKA 38, tel. 143-82

BIŻUTERJA
zegarki na raty
Ceny gotówkowe
„PRECIOSA"
Piotrkowska 123 w podwórzu

Gwiazdka 1930 będzie stała pod znakiem
MONTBLANC

Naprawdę wspaniałym podarunkiem gwiazdkowym jest pióro wietrzne Montblanc. Posiada ono wartość złota i klejnotów, a jednak niewiele kosztuje i mimo to wiernie służy przez 20 lat. Obdarowany, bez względu na to, czy to pani, pan, czy też dziecko, codziennie z wdzięcznością wspomina tego, od którego pióro wieczne otrzymał, gdyż co chwilę używa swego Montblanc.

Któż nie zma jeszcze nowego Naciskacza Montblanc?

Jedno naciśnięcie — i już napełniony! Cztery patenty światowe zgłoszone.

Proszę zbadać i poruwnać w jakimś lepszym składzie materjałów piśmiennych zalety tego nowego Montblanc, a wybór padnie napewno na niego.

Montblanc-Meisterstück 4810 z bezterminową kartą gwarancyjną.

zł. 48.50 zł. 60.— zł. 76.— zł. 97.—

Kupon nr. 9 uprawniający do brania udziału w wielkim konkursie Montblanc.
W powyższem ogłoszeniu jest .... błędów ortograficznych.
Nazwisko: ....
Adres: ....
Za 12 najlepszych rozwiązań są wyznaczone wartościowe nagrody i wielka ilość mniejszych nagród pocieszenia. Kupony nr. 1—8, jak i bliższe warunki można otrzymać bezpłatnie w każdym lepszym składzie przyborów piśmiennych, w którym znajduje się niniejsze ogłoszenia.

Kronika codzienna całej Polski

(Telefonem od naszych korespondentów).

Poznań.

POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ.

Oczekiwane wczoraj z niecierpliwieniem posiedzenie rady miejskiej nie przyniosło nic nowego.

Najbardziej ciekawa kwestja sprzedaży deficytowego hotelu Polonji spadła z obrad.

Najwięcej czasu zabrała dyskusja nad usunięciem funkcjonarjusza sądu administracyjnego Rybakowa, który nie posiada ani obywatelstwa polskiego ani odpowiednich studjów. Sprawa ta nie została doprowadzona do końca. Przewodniczący zamknął posiedzenie życząc wszystkim „Wesołych Świąt".

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK KAP. IŻYCKIEGO.

Na lotnisku w Ławicy startował wczoraj na awjonetce aeroklobu akademickiego prezes tegoż klubu kap. Iżycki. Na niewielkiej wysokości motor zawiódł i aparat spadł, rozbijając się doszczętnie.

NAGŁY ZGON STAROSTY.

Wczoraj w godzinach popołudniowych starosta szamotulski Mitosławski przybył na audjencję do wojewody.

W czasie rozmowy z nim nagle zasłabł, wobec czego powrócił do samochodu i odjechał do domu. Przed przybyciem jednak do mieszkania zmarł on na atak serca. Śmierć powszechnie lubianego starosty wywołała w sferach urzędniczych wielkie przygnębienie.

SENSACYJNY PROCES.

W drugim dniu rozprawy sądowej o nadużycia w krajowem ubezpieczeniu ogniowem rozpatrywano dowody rzeczowe, które wykazały, iż drukowano naprzykład 1500 egzemplarzy wiadomości urzędowych ubezpieczalni a kwitowano z odbioru 5.000 sztuk przez co w roku 1926 ubezpieczalnia poniosła straty w wysokości 44.000 zł. Obronę prowadzi 5 adwokatów.

ZDERZENIE SAMOCHODU Z TRAMWAJEM.

Wczoraj na ul. Grunwaldzkiej nastąpiło zderzenie się samochodu z tramwajem. Siła zderzenia była tak wielka, że tył samochodu został zdruzgotany, a właściciel, Wrembel, lekko ranny.

Katowice.

ZJAZD LEKARZY.

W dniu wczorajszym i dzisiaj odbył się w Bielsku drugi zjazd lekarzy powiatowych województwa śląskiego. W zjeździe wzięli udział przedstawiciele ministerstwa spraw wewnętrznych w osobach inspektora służby zdrowia p. dr. Fryszkiewicza i naczelnika wydziału ministerstwa dr. Palestry. Zjazdowi przewodniczył naczelnik urzędu wojewódzkiego dr. Oszulak. Na zjeździe wygłoszono szereg referatów, dotyczących zwalczania chorób zakaźnych kontroli środków żywności i współpracę z kasami chorych na terenie województwa śląskiego. Uczestnicy zwiedzili w ciągu dnia szereg kopalń oraz sanatorjum w Bystrej.

RUCH NA LOTNISKU.

W dniu jutrzejszym przywrócony zostanie normalny ruch pasażerski i towarowy na lotnisku katowickiem.

WYCIECZKA STUDENTÓW.

W dniu dzisiejszym przybyła tu wycieczka 43 studentów i 2 profesorów technicznej w Bielsku. Wycieczka zwiedziła kilka kopalń oraz szereg innych zakładów przemysłowych.

WYBUCH W PIEKARNI.

Wczoraj wieczorem nastąpił wybuch w piekarni Jana Patyki w Raciborskiej Kuźni na Śląsku niemieckim. Huk i wstrząs był tak silny że okna zostały wyrwane a drzwi piekarni wyszły z zasówek. Znajdujący się w piekarni robotnik został zupełnie ogłuszony. Przyczyn wybuchu dotychczas nie ustalono.

Sosnowiec.

O OBNIŻENIE CENY WODY.

Wczoraj odbyło się posiedzenie rady komisarycznej w Sosnowcu na którem załatwiono szereg spraw bieżących. Sprawę gratyfikacji dla urzędników miejskich poruczono komisarzowi miasta Kuźniakowi.

W sprawie podpisania umowy z Polskiemi Zakładami wodociągowemi okazuje się, że odnośne władze nie są skłonne do uwzględnienia redukcji ceny obstając przy cenie 40 gr. za metr sześcienny wody, wówczas gdy Śląsk będąc bardziej oddalony od Maczek i Zagłębia płaci tylko 18 gr. za metr sześcienny wody. Postanowiono wogóle zdjąć ten punkt z porządku dziennego oraz wysłać odpowiedni memorjał do rady administracyjnej. W razie nieuwzględnienia tego memorjału panują silne tendencje do całkowitego zerwania z polskiemi zakładami wodociągowemi.

KRADZIEŻ Z WAGONU.

16 b.m. o g. 10,30 wieczorem w pociągu pośpiesznym na stacji w Ząbkowicach zauważono, że jeden z wagonów był otwarty a plomby zerwane. Wstępne dochodzenie ustaliło brak trzech worków fig i trzech worków rodzynek.

#

Wczoraj o g. 19,20 nieznany sprawca skradł z niezamkniętej sieni kufer wartości 300 zł. należący do Stanisława Bartosika, mieszkańca wsi Kamyce.

W środę, dn. 24 grudnia b. r. ukaże się
Nr. 35 „Republiki Dzieci"
bezpłatny dodatek do „Republiki" dla dzieci i młodzieży pod redakcją Jerzego Bilisa. Bogata treść! Piękne, wielobarwne ilustracje. Dział korespondencji z małymi Czytelnikami. Dział rozrywek umysłowych, z nagrodami Konkursy.
Czytajcie i prenumerujcie „REPUBLIKE DZIECI".
Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu, lub przesyłką pocztową wynosi tylko 75 groszy.
Należność wpłacać można w Administracji „Republiki" — Łódź, Piotrkowska 49. — Zamiejscowi należność za prenumeratę wpłacać mogą w znaczkach pocztowych.

Częstochowa.

NOWA FABRYKA PAPIERU.

Istniejąca w naszem mieście od lat 70 fabryka papieru dawniej: Papiernia i Młyny, obecnie „Częstochowska fabryka papieru" wybudowała nową fabrykę papieru. Nowa fabryka zbudowana jest w myśl najnowszych zasad technicznych i może produkować tygodniowo od 4 do 5 wagonów papieru. Koszta budowy wyniosły 20 miljonów złotych. Fabryka produkować będzie papier gazetowy, pakowy i inne gatunki. Obecnie fabryka została już uruchomiona.

URZĘDNICY MIEJSCY NIE OTRZYMAJĄ 13-EJ PENSJI.

Jak już donosiliśmy, delegacja urzędników miejskich, która wyjechała do Kielc do województwa dla uzyskania aprobaty na wypłatę 13-ej pensji narazie otrzymała odpowiedź odmowną, ze względu na to, że miasto ma deficyt. Natomiast przyrzeczono jej, oile finanse miasta tylko pozwolą, wypłata 13-ej pensji będzie uskuteczniona.

KURS OBRONY PRZECIWGAZOWEJ.

Zarząd komitetu powiatowego LOPP w Częstochowie w porozumieniu z kuratorem okręgu szkolnego krakowskiego uruchomił w dniu 16 b. m. 6-dniowy kurs informacyjny obrony przeciwgazowej i przeciwtechnicznej dla nauczycieli szkół zawodowych i powszechnych.

Wykłady i ćwiczenia praktyczne odbywają się codziennie w sali wykładowej pierwszego gimnazjum państwowego, od godz. 16 do 20 wieczorem. Kierownikiem kursu jest wojewódzki instruktor obrony przeciwgazowej por. Tokarski, oraz oficer gazowy 7 p. p. por. Kosecki. Na kurs uczęszcza dotychczas 34 osoby.

Radom.

Oddział administracyjny
ul. Żeromskiego 25, tel 215.

KRADZIEŻE.

Z mieszkania Flaubauma Chawy, Żytnia 5, skradł Kowalik Stanisław (bez stałego miejsca zamieszkania) garderobę, wartości 30 zł. Kowalik został zatrzymany.

Z budynku „Kropla Mleka" przy ul. Słowackiego Nr. 80, nieznani sprawcy skradli zapomocą wybicia szyby w oknie garderobę oraz artykuły spożywcze, wartości 45 zł.

PRZYWŁASZCZENIE.

Dew Cyrla, zamieszkała przy ul. Żytniej Nr. 13, doniosła policji, że Rozenbaum Chaim, zam. przy ul. Wałowej Nr. 13, przywłaszczył sobie na jej szkodę 67 klg. skóry, wartości 445 zł.

SKRÓCONA KSIĘGOWOŚĆ SZWAJCARSKA

jest najpraktyczniejszą i najprzejrzystszą metodą, dającą przy wielkiem zaoszczędzeniu pracy i czasu codzienne bilanse PRZEJŚCIE na tę metodę w każdej chwili możliwe. Zaprowadzenie przyjmuje i bliższych informacji udziela

O. R. Pfeiffer

Łódź Kopernika 57, Tel. 166-83.

REORGANIZACJE. Zaprowadzanie też innych metod. Kontrola ksiąg handlowych. Sporządzanie bilansów.

Dr. med.

H. Lubicz

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych

Cegielniana № 43

telefon 141—32

Przyjmuje od g. 8—10, 12—2, 5—8, w niedzielę i święta od 9—1 Dla Pań oddzielna poczekalnia

---

PORADNIA

wenerologiczna

Lekarzy — specjalistów

Zawadzka 1.

Czynna od 8 rano do 9 wieczór. Od 11—12 i 2—3 przyjmuje lekarz-kobieta

W niedziele i święta od 9—2 pp.

Leczenie chorób: **Wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.**

Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper

Konsultacje z neurologiem i urologiem

Gabinet światło-leczniczy

Kosmetyka lekarska

Oddzielna poczekalnia dla kobiet.

Porada 3 złote

DOKTÓR

H. Wołkowyski

przeprowadził się na ul. **CEGIELNIANĄ Nr. 36**

telefon 216-90

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapja Leczenie lampą kwarcową.

Przyjmuje od g. 8—2 przed poł. i od 5—9 w niedziele i święta od godz. 9—1

Dla pań oddzielna poczekalnia.

Poszukiwany samochód półciężarowy na kilka godzin dziennie (stale). Wiadomość: Administracja „Republika" od 4—6.

Sherys

PASTA DO ZĘBÓW MYDEŁKO // ELIKSIR NAJSKUTECZNIEJ KONSERWUJĄ ZĘBY

Z. 342/30

OGŁOSZENIE.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 16 grudnia 1930 r. zaocznie postanowił: 1) ogłosić upadłość firmie „Rotberg i Adler" i handlującym Maksowi vel Mendlowi Rotbergowi, zam. w Łodzi, przy ul. Przejazd 30, i Abramowi - Herszowi Adlerowi, zam. w Łodzi, przy ul. Cegielnianej 83, 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 14 grudnia 1930 r. tymczasowo, 3) zamianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Aleksandra Heimana, 4) zamianować kuratorem upadłości adwokata Mikołaja Nippego, 5) oddać upadłych pod dozór policji, 6) nakazać opieczętowanie ruchomości i rzeczy upadłego, gdziekolwiek się one znajdują, 7) wyrok opatrzyć rygorem tymczasowego wykonania.

Za zgodność

Kurator masy upadłości
Adwokat Mikołaj Nippe
Łódź, ul. Żeromskiego 39.

Na mocy art. 476 i 478 K. H. wzywam wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 30 grudnia 1930 r. o godz. 11 stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy Placu Dąbrowskiego 5, osobiście lub przez pełnomocnika z dowodami usprawiedliwiającemi ich wierzytelności w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.

Sędzia Komisarz:
(—) **Aleksander Heiman.**

TRAN

leczniczy świeży

NADSZEDŁ DO APTEKI

St. Hamburga i S-ki

w Łodzi, Główna 50, tel. 218-61.

PIECE

przenośne szamotowe i kuchenki

Zakłady Ceramiczne

ZNICZ

Wodna 12/14, tel. 105-22

Sprzedaż detaliczna po cenach fabrycznych:

B. JANKOWSKI, Piotrkowska 91

Prezent

NA IMIENINY

Kompletne urządzenie **RADJA**, łącznie z instalacją, lampami, baterją i głośnikiem

ZA 480 ZŁ.

na spłaty miesięczne.

POLSKIE RADJO

Krzyżanowski, Andrzeja Nr. 4.

Kamienicę

sprzedam w Poznaniu, św. Marcin, z wolnym składem i mieszkaniem. Obszerne sutereny, centralne ogrzewanie, telefon. 90 tysięcy, wpłaty 50 tys.

Oferty do „Par", Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 57.847.

Nowootworzona Wypożyczalnia Książek **„RENAISSANCE"**

Piotrkowska 60, tel. 119-14

poleca **ostatnie nowości** w wielkim wyborze. Każda nowość (Pitigrilli, Zweig, Bojer, Sinclair, Wasserman etc) w 8 egzempl. **Abonament zł. 2.**

Primeros PREZERWATYWY

„Czystość"

Piotrkowska 44. telefon 167-45

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur. pokoi. **Czyszczenie szyb.**

STRZEŻ SIĘ CHOROBY!! UŻYWAJ

VENERA

PREZERWATYWY...!?

PEWNE, MOCNE, CIENKIE

Dr. med.

St. BIBERGAL

Moniuszki 11, telefon 63-22.

Choroby skórne weneryczne elektroterapja.

Przyjmuje od 8—10 od 5—8 wiecz. w niedz. i święta od 10—12

Dr. med.

W. Balicka

Sienkiewicza 95

przyjmuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 1 do 3 i 7—8.

Doktór

PRAPORT

ginekolog-urolog

choroby kobiece i dróg moczowych

Gdańska 77-a

tel. 208-95

Przyjmuje w domu 6—8 wiecz. i w lecznicy „Sanitas", Cegielniana 29 od 11—1-ej

---

Lekarz - dentyta

B. NUSBAUMOWA

Piotrkowska 51

tel. 121—23

Godziny przyjęć od 4—7 wieczór

Dr.

SOMMER

Ul. 6-go Sierpnia 1.

telefon 220-26.

Chor. skórne, dróg moczowych, weneryczne i kobiece.

Przyjm. od 9 do 12 i od 5 do 9 w.

W niedziele i święta od 10—12.

Oddzielna poczekalnia dla pań, lampa kwarcowa.

Dr. med.

Łagunowski

Powrócił.

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych

Piotrkowska 70 (róg Traugutta)

Tel. 181-83

Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10—1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań

Dr. med.

Niewiażski

specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych

ul. **Andrzeja 5**

Tel. 159-40

Przyjmuje od 8—11 i od 5—9, w niedziele i święta od 9—1

Oddzielna poczekalnia dla pań

Do wynajęcia duży Pokój frontowy

Żeromskiego 11 m. 11

Do akt Nr. 3406 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **Adam Jaroszyński**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 30 grudnia 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Pl. Wolności Nr. 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Moszka Chaima Kirsztajna i składających się z 23 palt damskich, oszacowanych na sumę zł. 930.

Łódź, dnia 9 grudnia 1930 r.

Komornik: A. JAROSZYŃSKI.

Do akt Nr. 3589 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **Adam Jaroszyński**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 30 grudnia 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Pl. Wolności Nr. 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „A. Mendelsohn i S-ka" i składających się z palt dziecinnych, oszacowanych na sumę zł. 480.

Łódź, dnia 9 grudnia 1930 r.

Komornik: A. JAROSZYŃSKI.

BIURKO amerykańskie

w b. dobrym stanie, dębowe Libawskie (żaluzjowe) do sprzedania. Wiadomość w administracji.

Do akt Nr. 3575 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **Adam Jaroszyński**, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Piramowicza Nr. 7, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 30 grudnia 1930 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Ogrodowej 9, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Pinkusa Ryby i składających się z maszyny mechanicznej oszacowanej na sumę zł. 550.

Łódź, dnia 9 grudnia 1930 r.

Komornik: A. JAROSZYŃSKI.

Nr. 999, 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego I rewiru egzekucyjnego powiatu łódzkiego **Piotr Pilichowski**, zamieszkały w m. Łodzi przy ulicy Zielonej Nr. 63, na zasadzie art. 1030 Post Cyw. podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 13 stycznia 1931 r. o godz. 10 rano w gm. Bruss, wieś Bruss, odbędzie się licytacja ruchomości należących do Kazimierza Gawrońskiego, składających się z 2-ch krów, oszacowanych na 1000 zł.

Spis rzeczy i szacunek takowych przejrzany być może w dniu licytacji.

Łódź, dnia 16 grudnia 1930 r.

Komornik Sądowy P. PILICHOWSKI.

Kupno i sprzedaż

TANIO. Ozdoby choinkowe poleca I. Woźnica. Piotrkowska 126, tel. 205-74, 180-63. 23

OKAZJA. Sprzedam obrus, piękne kapy adamaszkowe nieużywane. Zastać od 3—6. Piotrkowska 107, I wejście, lewa of. III p.

2 KAFLOWE piece szamotowe, przenośne okazyjnie do sprzedania. 28 p. Strz. Kan. Nr. 71.

DO SPRZEDANIA zakład fryzjerski oraz pokój z kuchnią. Wiadomość ul. Zielona Nr. 51, Chajmowicz.

DWA ŁÓŻKA meblowe, materace sprężynowe, nocne stoliki, tanio do sprzedania. Od 11—4. Kopernika 19, m. 10.

SKLEP kolonjalny spożywczy przy ul. Piotrkowskiej 229 sprzedam z towarem za bezcen lub wydzierżawię.

KUPIĘ samochód w dobrym stanie. Cenę i marki samochodu proszę łaskawie zawiadomić w kantorze hotelu „Klukas", Cegielniana 64. 21

Lokale

1—2—3— 4—5 POKOJOWE mieszkania w starych domach oraz za komorne miesięczne, w różnych kierunkach miasta poleca biuro „Polruch", Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

Z KLATKI schodowej pokoje, biurowe, bez mebli, umeblowane we wszystkich punktach miasta poleca biuro „Polruch", Al. Kościuszki 27, front, parter, telef. 141-01.

SKLEPY, lokale biurowe, handlowe przy ul. Piotrkowskiej i innych ruchliwych punktach, fabryczne lokale poleca biuro „Polruch", Al. Kościuszki 27, tel. 141-01

POKÓJ frontowy, elegancko umeblowany, światło elektryczne, wejście osobne do wynajęcia. Gdańska 135 (róg Anny), m. 6. 19

UMEBLOWANY pokój dla pojedyńczej osoby, ewentualnie duży pokój frontowy umeblowany dla dwuch panów do odnajęcia. Żeromskiego Nr. 11 m. 11.

POSZUKUJE pokoju z kuchnią z wygodami wprost od gospodarza bez odstępnego. Of. do adm. nin. pisma pod „P. P.". 30-12

POKÓJ umeblowany z osobnem wejściem zaraz do wynajęcia. Piotrkowska 81, Gilles. 19

MIESZKANIE frontowe, 4 pokoje z kuchnią do oddania od zaraz. Wiadomość Piotrkowska 200, m. 4. 21

POKÓJ do wynajęcia umeblowany dla 1 osoby lub małżeństwa. Piotrkowska 112, m. 5.

DO WYNAJĘCIA jeden umeblowany pokój. Cegielniana 3, m. 5.

POKÓJ z kuchnią i pokój od gospodarza do wynajęcia. Wiadomość: Biuro Piotrkowska 93, m. 9, front. 21

OBSZERNY lokal handlowy przy ul. Zawisza (sklep, dwa pokoje, kuchnia, korytarz) do wynajęcia od zaraz — pośrednicy pożądani. Wiadomość ul. Brzezińska Nr. 56, Apteka. 21

POKÓJ lub 2 umeblowane zaraz do oddania. Kilińskiego 46 III front, m. 11, róg Narutowicza.

Posady

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im profesora Sekułowicza. Warszawa, Żurawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej oraz ekonomji. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów. 30

ZDOLNA biuralistka poszukuje za skromnem wynagrodzeniem posady biurowej. Włada polskim i niemieckim w słowie i piśmie, pisze na maszynie. Posiada pierwszorzędne referencje. Oferty sub „2111" 30

OSOBA, zamieszkująca blisko parku Staszica potrzebna do posług na przychodnie. Oferty „Staba".

MŁODY handlowiec polsko - niemiecki zdolny do wszystkich prac, poszukuje jakiejkolwiek posady, wymagania skromne, dobre referencje. Łask. oferty do adm. p. „P. G. 26".

ZDOLNA podręczna do pracowni sukien zaraz potrzebna. Cegielniana 8, mieszk. 2.

POTRZEBNA zdolna manicurzystka. Zgłaszać się natychmiast, Narutowicza Nr. 22.

IZRAELITKA z dobremi referencjami poszukuje posady do pojedyńczej lub dwuch osób. Wiadomość u p. Cymermana, Zachodnia 65.

POTRZEBNA zaraz zdolna manicurzystka do zakładu fryzjerskiego. Piotrkowska 94, Szprynger.

WYCHOWAWCZYNI inteligentna, — skromnych wymagań, do dwojga dzieci (dziewczynek w czwartym i drugim roku) potrzebna. Zgłoszenia listowne: Lekarz - dentysta Midler, Pabjanice, Zamkowa 37.

MŁODA panna (izr.) skromnych wymagań, poszukuje praktyki biurowej, pisze na maszynie. Oferty sub „Natychmiast".

Zdrojowiska

PIERWSZORZĘDNY Zakład Wypoczynkowy „Śródborowianka" w Śródborowie pod Otwockiem otwarty cały rok. Ceny przystępne. Wiadomość na miejscu: tel. Warszawa Podmiejska I-sza Śródborów lub Warszawa 645-09.

Nauka i wychowanie

UDZIELAM lekcji elektrotechniki, matematyki, języka niemieckiego (dla niezamożnych godzina złotówkę), Piotrkowska 103, m. 37.

MADEMOISELLE Marie enseigne anglais, francais, allemand. Traugutta Nr. 2, I fr.

Zagubione dokum.

UWAGA: Wypożyczam garderobę męską, ślubną i balową. 6-go Sierpnia 20, sklep galanteryjny. 21

RADJO! Przeróbki, reperacje, ładowanie akumulatorów po cenach przystępnych. **O. Kacenelenbogen,** Nowo - Cegielniana 18, tel. 126-70. 21

PANA złodzieja proszę o zwrot skradzionych papierów w dn. 16. 12. 30. prawdopodobnie w tramwaju, do administracji niniejszego pisma pod „Zwrot"

HENRYK Peipp, Ruda Pabjanicka, Letnia 6, uczeń Gimnazjum Niemieckiego, kl. D, zgubił matrykułę.

ZAGUBIONO weksel zł. 50, pł. 11. 12. Wystawca A. Liwszyc, Zgierska 8. Żyranci Goldberg, Liwszyc, Glube, M. Wiener. Unieważniony. Proszę zwrócić. Kirszenberg, Pomorska 4.

Pończochy jedwabne

i inne, suknie trikotinowe i t. p.

przyjmuje do reperacji.

ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro

Tanio, bo w prywatnem mieszkaniu.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Tel. Adm. 1.22-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika" 68.148.

Prenumerata „II. Republiki" ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł 5.60 za odnoszenie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.50 zagranicą zł. 10. „Express" i „Republika" wraz z odnoszeniem 8.60 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt) W TEKŚCIE: 50 gr. za wiersz milimetrowy, (na stronie 4-szpalt.) NA STR. 1-ej zł 2.— za wiersz milimetrowy, (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: do 150 wierszy po 30 gr., wyżej 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.). Zaręcz i zaślub. po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł 1.50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub **niezwłocznie** po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Wydawca: Wydawnictwo „Republika", Sp. z ogr. odp. Redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki", sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.